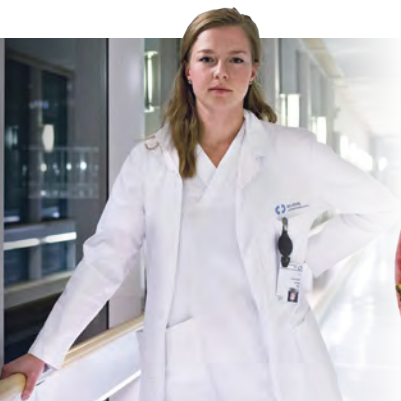

Dissekerer foreleserne

Medisin-
studentene
vil fjerne de
dårligste.

Nyhet, side 12 og 13

I eierens hage

Vi har høstet
forbudne frukter

Reportasje, side 22 til 25

Studerte på trass

Espen Beranek Holm i **Min studietid**,
side 21

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 66, utgave 27 | www.universitas.no | onsdag 10. oktober 2012

STATSBUDSJETTET 2013

ÅTTE ÅR MED STOLTENBERG:

Halvveis til Soria Moria

Universitas vurderer regjeringens
forsknings- og utdanningsinnsats.

Nyhet, side 4, 5, 6, 7 og 10

MALERI: THEODOR KITTILSEN, WIKIMEDIA COMMONS

STUDENT
Helsetjenesten

NÅ HAR VI
LEGEKONTOR
I SENTRUM

STUDENTHELSETJENESTEN - DIN FASTLEGE I STUDIETIDEN!

Vi har åpnet nytt legekontor i St.Olavsgate 32, i tillegg
til legekontorene på Blindern og på BI i Nydalen.
Velkommen!

www.sio.no/helse

Sent

torsdag 18. oktober
www.tekniskmuseum.no

LEGO FESTIVAL
PHILCO FICTION
LIVE **PANELDEBATT** **BIG DATA**
RIKS - SAMTALE I FIN FORM
PUB QUIZ **LO-FI HØYTTALERBYGGING**
DARK GARDEN **SÅPEBOBLESHOW**
KABELAKTIG BLIR FABELAKTIG
WORKSHOP VED **MONA STRAND**
ASTROAMFI OMVISNINGER **DJ**

Kl. 19-23 (18 år) kr 50 / 100
Øl- og vinservering
Kjelsåsveien 143
Buss 22, 25, 54
Trikk 11/12
Tog til Kjelsås (Oslobillett)

tele-
museet

TEKNISK
MUSEUM

Ut 2012

redaktør: **Magnus Lysberg**
magnusly@universitas.no 943 66 089

redaksjonsleder: **Gabriel Steinsbekk**
gabriest@universitas.no 936 59 898

fotosjef: **Skjalg Bøhmer Vold**

desksjef: **Benjamin Edward Oliver**

nettredaktør: **Heljar Havnæs**

magasinredaktør: **Peder D. Stabell**

MENINGER

Himmelropende idioti

Alle journalister som noensinne har dekket et statsbudsjett, vet hvor løst kommentarene fra opposisjonspolitikere sitter. Ta med kamera, vift med blokken og spytt ut navnet på en samfunnssektor, så ruller uttalelsene ut raskere enn du får sagt «handlingsregel». Om politikerne mot formodning skulle svikte, står alle landets interesseorganisasjoner klare til å knive om å være skuffet på den mest dramatiske måten. Slik er det hvert år, i hver sektor. I Universitas har dette skjedd hvert år siden vi begynte å trykke avisen i farger.

I dette spillet om oppmerksomhet er troverdighet mangelvare, og forskning et kjedelig ord. De færreste vil tenke på oppdragsforskningen for næringslivet som noe som hører statsbudsjettet til, og vil i hvert fall ikke mene at den bør prioriteres. Men det bør den.

Denne uka skriver vi om det private forskningskonsernet Sintef, Skandinavias største uavhengige forskningsinstitutt, og den soleklart viktigste kunnskapsprodusenten for norsk industri. Forskningskonsernet får penger over statsbudsjettet, men tilskuddet utgjør en stadig mindre del av omsetningen. Nå utgjør den direkte statsstøtten syv prosent av Sintefs budsjett.

Vann-, vind- og gasskraft; olje-, verfts- aluminium- og oppdrettsindustri: Størstedelen av det vi tjener penger på å selge til utlandet har blitt til som resultat av forskning utført av Sintef og andre private oppdragsforskningsinstitutter. Budsjettoverføringen er en subsidiering av forskningen i industrien.

Om én ting har alltid kjennetegnet det norske næringslivet: Forskning blir nedprioritert. Den kunnskapstunge delen av norsk industri har alltid blitt subsidiert av staten. Derfor er det skuffende at den rødgrønne regjeringen har nedprioritert oppdragsforskningen, og derfor håper vi at de borgerlige partiene enes om å hoste opp mer penger. Noe må tross alt ligge bak maset om å «investere i framtiden».

Lokalt, i studentpolitikken på Blindern, og i deler av den såkalte offentligheten, har vi sett oppdragsforskning for industrien omtalt som noe suspekt. Denne forestillingen er så himmelropende virkelighetsfjern, så idiotisk, at den bare kunne blitt til på øvre Blindern. Hit bør den også komme hjem for å dø.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Når næringslivet i Norge ikke får ut fingern, kan ikke regjeringen sitte på sin egen.

Forskningsfloppen

KOMMENTAR

Thorbjørn Kringlebotn Borlaug,
debattredaktør

Mange små plastre på sår som hadde fortjent mer medisin. Slik føltes det etter at statsbudsjettet ble offentliggjort på mandag. Studentboliger og studieplasser til side: Er det et område som sitter igjen som vårt største skrubbsår, så er det forskning.

I budsjettforslaget for 2013 planlegger regjeringen å bruke 27 milliarder kroner på forskning og utvikling. Det er rundt 1 prosent av det bruttonasjonalproduktet vårt lå på i 2011. Når vi sammenligner oss med de såkalte «referanselandene» våre, land vi ligner mye på og ønsker å være bedre enn, blir det flaut.

For å sitere Kunnskapsdepartementets (KD) «Forskningsbarometer», en portal for norsk forskning: «Samlede FoU-utgifter i Norge utgjorde 1,78 prosent av BNP i 2009. Dette er den laveste andelen blant referanselandene, og også lavere enn OECD- og EU15-snittene. Det er særlig finansieringen fra næringslivet som er lavere i Norge.»

Det virker som KD vil legge ansvar, skyld og press på næringslivet, og med rette. Det er ingenting som tilsier at norske bedrifter taper på å støtte forskning i eget land. Snarere tvert imot.

Selv om klimaforskning i noen grad er prioritert, er det opplagte hull i budsjettet for forskning og høyere utdanning. Rektorene ved landets største forsknings- og utdanningsinstitusjoner er ikke fornøyde. Det er de aldri, og det er tradisjon for rektorer å sutre etter statsbudsjettet. Men dette er ikke femåringer som vil ha godteri på en mandag. De vet hva de trenger der de er, og de forstår tegnene i tiden: Forskning er framtida.

«Her kunne vi satset stort og laget bløtkake, men endte med en halv pose Toro-brownies.»

Rektor ved Universitetet i Bergen, Sigmund Grønmo, sa i en pressemelding: «Med sin rikdom er Norge i en gunstig posisjon for en fremtidsrettet satsing på forskning og utdanning, og regjeringen hadde mulighet til å styrke norsk forskning og høyere utdanning i langt større grad enn det som er gjort i budsjettet.» Han har evig rett, og han er ikke alene om å mene dette. Opposisjonen er selvfølgelig enige, og Venstres Trine Skei

Grande kaller forskningsatsingen for «det største nederlaget i dette budsjettet».

Kari Toverud Jensen, rektor ved Høgskolen i Oslo og Akershus, savner penger til stipendiatstillinger. Vi snakker om Norges største statlige høy-

ØYEBLIKKET

av Skjalg Bøhmer Vold

Knask eller knep: Rednex kommer til Uka i Ås. Gjør du?

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

skole, som både kan og vil forske på framtida for viktige tjenester i velferdsstaten vår. Men de har ikke råd, for de har ikke fått penger til det siden 2009.

Å kaste penger på et problem, løser det ikke. Når det gjelder forskning, kan man ikke si «alle monner drar». En krone her og en krone der gir ikke resultatene vi er i stand til å få til. 27 milliarder kroner er mye penger, det er bare ikke nok. Vi har så mye mer å gå på. Tord Lien i

Fremskrittpartiet sa til Universitas at det er paradoksalt at bevilgningene til NAV øker mer enn bevilgningene til forskning. NAV og forskning er som epler og appelsiner. Man skal være litt forsiktig med banale sammenligninger, men i det store bildet er det langt på vei sant likevel. Vi gjør oss en bjørnetjeneste. Her kunne vi satset stort og laget bløtkake, men endte med en halv pose Toro-brownies.

Neste budsjett kan bli blåfarga, uten at det nødvendigvis betyr mer penger til forskning. Det er ikke sikkert en

annen regjering ville gjort noe bedre. Når Forskningsbarometeret til Kunnskapsdepartementet nærmest innrømmer at det er støtten fra næringslivet det skotter på, er jo problemet avdekket. Vi kan ikke sitte og vente på at næringslivet vårt skal ligne mer på Danmarks eller Østerrikes når det kommer til forskningsbevilgning. For når næringslivet i Norge ikke får ut fingern, kan ikke regjeringen sitte på sin egen.

t.k.borlaug@universitas.no

BAKPÅ NYHETENE

« Inni, utenpå, på puppene, i kondomet, i kjeften, i papir, i taket og på veggen. Spruten kan gå alle veier. Man må nok jobbe litt for å få den i taket. Hentet fra saken «Sprut og sperm». Studentmediene i Stavanger, nr. 13, 2012.

« SV-ere og HF-ere kjenner ikke egen kompetanse. Fritt etter Sokrates: Det viktigste er ikke å vite hva du ikke vet, men å vite hva du skal si til fremtidige arbeidsgivere at du kan. Studvest 03.10.12.

« I løpet av sommeren og høsten har planter for flere tusen kroner forsvunnet fra UiS. Nå settes det opp overvåkningskameraer for å få bukt med problemet. Bare de viktigste nyhetssakene får plass hos studentavisa i Stavanger. Hentet fra saken «Plantestjeling ved UiS». Studentmediene i Stavanger, nr. 13, 2012.

FØLG OSS

På papir hver onsdag, på nett hele tiden

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas

www.universitas.no

For oppdaterte studentnyheter.

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn

SchwiTwit Utleierne kan juble! Fortsatt massivt press på leiemarkedet 3250 nye stud.plasser og kun 1000 nye stud.boliger #budsjett2013

8. okt

Statsbudsjettet 2013

HakonHaugli 150 mill til 350 nye årsverk i politiet. Politimestrene kan ansette det første rekordhøye kullet på 720 fra Politihøgskolen. #statsbudsjett

8. okt

Statsbudsjettet 2013

PetterHaraldsen Statsbudsjett13 blir som å bruke alle pengene man har på julegaver ingen ønsker seg.

8. okt

Statsbudsjettet 2013

O.Waage Det sier litt når det mest spennende med statsbudsjettet er den nye hatten til Sigbjørn Johnsen #statsbudsjett #budsjett2013

8. okt

Statsbudsjettet 2013

joridm 1000 studentboliger, 2% øking i studiestøtte, gradert sykestipend ut 2013. #Budsjett2013 er ingenting å juble for på studentenes vegne.

8. okt

Velferds- og likestillingsansvarlig i NSO

hannahatic Regj. har lovet at det skal være mulig å studere på heltid. Det går ikke når man må leve av 7000kr. #løftebrudd #statsbudsjett @NSO

8. okt

Statsbudsjettet 2013

AmalieLereng Viss eg høyrer ordet «ost» ein gang til i dag... #statsbudsjett

8. okt

Statsbudsjettet 2013

noruweiijn Jeg vil på forhånd gratulere alle i Norge med den store sutredagen/-uken #statsbudsjett

8. okt

Statsbudsjettet 2013

nyhetsredaktør: **Ingvild Sagmoen**
ingvild.sagmoen@universitas.no 454 45 774

NYHET

Nobelpris til stamcelleforskere

BANEKRYTTEDE FORSKNING:

Årets nobelpris i medisin går til John B. Gurdon og Shinya Yamanaka for å ha reprogrammert voksne stamceller. Det melder NRK. Prisen ble delt ut mandag som den første i rekken av nobelprisutdelinger denne uka og neste. Britiske Gurdon og japanske Yamanaka fikk prisen for å ha oppdaget at voksne, spesialiserte stamceller kan utvikles til alle typer celler og vev i kroppen.

– Gurdon og Yamankas banebrytende oppdagelser har totalt endret vårt syn på cellenes utvikling og spesialisering i organismen, skriver Nobelkomiteen i en pressemelding. Prisvinnerne har videre sørget for at lærebøker har blitt skrevet om, og nye forskningsområder blitt grunnlagt.

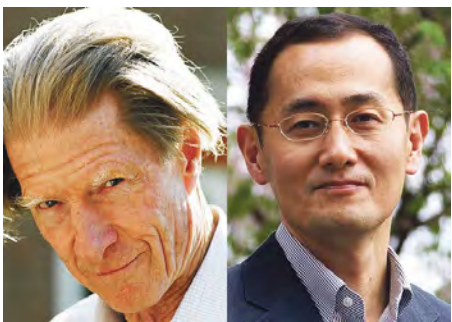

FOTO: RUBENSTEIN

Vil bruke mer penger på høyere utdanning

CHILE: President Sebastián Piñera planlegger å øke bevilgningene til høyere utdanning i budsjettforslaget for 2013. Han foreslår samtidig å kutte i rentene på studielån. Det skriver University world news. For første gang i historien vil utdanning dermed utgjøre den største posten på budsjettet. Likevel er chilenske studenter, som lenge har demonstrert mot et utdanningssystem som favoriserer eliten, fortsatt misfornøyde med den foreslåtte politikken. Studentene har annonsert flere demonstrasjoner, og krever at det skal bli helt slutt på å betale skolepenger.

Juksere kjøper plagiat

AUSTRALIA: Utenlandske studenter ved australske universiteter oversvømmes av tilbud om å kjøpe essays på internett, skriver den australske avisa The Age. Et svart marked tilbyr studenter å kjøpe akademiske tekster om mange ulike tema. Studenter har fortalt The Age at tilbudet er en velkjent «hemmelighet» blant internasjonale studenter. Avisa har kartlagt flere firma som tilbyr å skrive essays for både ferske og viderekomne studenter. Et firma oppgir at det koster mellom 1000 og 1500 norske kroner å kjøpe et essay på 1000 ord. Essayet plagierer akademisk arbeid som er søkbart på internett, og mange universitet avslører slik plagiering ved hjelp av fusketester.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Universitas nr. 16, 1987

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

«I den senere tid har det vært meldt om en rekke til dels alvorlige tyverier her ned i Sentrum. S elv om nok flere av tilfellene kan tilskrives de løse eksistenser som tydeligvis ynder å ferdes i Alma Maters haller er det dessverre et uomtvistelig faktum at de fleste tyveriene blir begått av studenter.

Universitas nr. 7, 1962

STATSBUDSJETTET 2013

Kom bare

På vei: Mandag la finansminister Sigbjørn Johnsen frem statsbudsjettet for 2013. Universitas har vurdert om de rødgrønne har levert det de lovet på forsknings- og høyere utdanningsfeltet i regjeringsplattformene Soria Moria 1 og 2.

Regjeringen bryter fem av ti viktige utdanningsløfter.

LØFTEBRUDD

tekst: Geir Molnes

foto: Skjalg Bøhmer Vold

På mandag la finansminister Sigbjørn Johnsen frem den rødgrønne regjeringens siste statsbudsjett før valget i 2013. I den forbindelse har Universitas foretatt en gjennomgang av utdanningsplattformene som regjeringen gikk til valg på i 2005 og i 2009, og vurdert om de har holdt sine løfter.

Gjennomgangen viser at de har brutt halvparten av de ti løftene Universitas har vurdert.

Svikter heltidsstudenten

Et av de viktigste løftene regjeringen ikke har innfridd er innføringen av heltidsstudenten. I den første Soria Moria-avtalen står det at regjeringen vil «sikre en studiefinansiering som gjør det mulig å studere på heltid».

Likevel innrømmet Kyrre Lekve, daværende statssekretær i Kunnskapsdepartementet, til Bergens

Tidende i 2011 at det er ikke er mulig å realisere heltidsstudenten på kort sikt.

– Svekker lik rett til utdanning

Øyvind Berdal, leder for Norsk studentorganisasjon (NSO), er sterkt kritisk til at økt studiestøtte ikke blir prioritert i år heller, selv om det ble lovet i begge Soria Moria-avtalene.

«De skal ha ros for at de har bygget 1000 nye studentboliger i året.»

Øyvind Berdal, leder for Norsk studentorganisasjon

– Det svekker læringsutbyttet og lik rett til utdanning. Mange er avhengig av støtte hjemmefra for å studere på

halvveis

Soria Moria 1

- ☒ Sikre en studiefinansiering som gjør det mulig å studere på heltid
- ☒ Studielån og stipend må reguleres i takt med prisstigningen
- ☒ Alle studenter skal få tilbud om utveksling til andre land
- ☒ Øke tilgangen til studentboliger
- ☒ Øke den samlede forskningsinnsatsen til 3 prosent av BNP innen 2010

Soria Moria 2

- ☒ Styrke utdanningsstøtten for studenter med funksjonsnedsettelse
- ☒ Styrke utdanningsstøtten for studenter med barn
- ☒ Bygge 1000 studentboliger i året
- ☒ Den samlede forskningsinnsatsen skal utgjøre 3 prosent av BNP
- ☒ Lage en plan for å redusere antall midlertidige stillinger i academia

heltid. Det betyr at de kan prioritere studiene sine sterkere enn de som ikke får det, sier Berdal.

Han er ikke imponert over regjeringens utdanningspolitikk siden den kom til makten i 2005, og mener de med årets statsbudsjett viser at de ikke griper sjansen til å satse på verken studenter eller høyere utdanning.

Bryter barneløfte

Berdal er heller ikke fornøyd med at regjeringen ikke har innfridd løftet om å styrke utdanningsstøtten for studenter med barn.

– De har brutt løftene sine når det gjelder studenter med barn. Hver femte student har barn. Det er viktig at denne gruppen skal ha like muligheter til å ta utdanning som alle andre. De trenger et løft, sier Berdal.

Selv om Berdal er skuffet over den rødgrønne regjeringens innsats på utdanningsfeltet, er han fornøyd med at de har holdt løftet om å doble studentboligutbyggingen.

– De skal ha ros for at de har bygget 1000 nye studentboliger i året. Behovet er større, men på dette punktet har de oppfylt løftene sine, sier Berdal.

Avviser løftebrudd

– Regjeringen har levert et solid budsjett på utdannings- og forskningssiden. Vi har holdt alle løftene som vi kom med i Soria Moria-erklæringen, sier kunnskapsminister Kristin Halvorsen.

– Du mener det er mulig å leve som heltidsstudent med dagens lånekasseordning?

– Jeg tror det er mulig å få det til.

Men ikke uten sommerjobb, sier hun.

– Er det god sosialistisk utdanningspolitikk at nesten bare studenter som får støtte hjemmefra kan studere på heltid?

– Undersøkelser viser at 40 prosent av dagens studenter får støtte hjemmefra. Det er et tankekors hvis foreldrebakgrunnen skal være avgjørende for studentenes utdanningsmuligheter. Samtidig har vi det beste studiefinansieringssystemet i Europa, sier Halvorsen.

geirmoln@universitas.no

– Glemmer fattige studenter

– Regjeringen har hatt tidenes mulighet til å innføre heltidsstudenten, men gjør det ikke selv om de har lovet det gang på gang, sier Fremskrittspartiets utdanningspolitiske talsmann Tord Lien.

Han mener dagens studiefinansieringsordning favoriserer studenter med rike foreldre.

– Det er paradoksalt at en sosialistisk regjering fører en utdanningspolitikk som gjør at rike barn får fullføre på kortere tid, mens andre må jobbe ved siden av, og derfor bruker lengre tid på å gjennomføre utdanningen, sier han.

– Dårlig for samfunnsøkonomien

Den manglende satsingen på heltidsstudenten er dårlig for den norske samfunnsøkonomien, mener Lien.

– Studenter er noe av det mest verdifulle vi har i dette landet. Selv hvis vi skal gjøre en iskald kynisk vurdering så gir det ingen mening at studenter skal stå bak kassa på 7-eleven, fremfor å være på lesesalen. Det er god samfunnsøkonomi å øke studiestøtten slik at studentene kan studere på heltid, sier stortingsrepresentanten.

geirmoln@universitas.no

STATSBUDSJETTET 2013

Stikker kjepper i hjulene: I årets statsbudsjett får Sintef mindre penger enn i fjor, og kun sju prosent av virksomheten dekkes nå gjennom offentlig basisbevilgning. Her er ingeniør Elisabeth Myhrvold i arbeid på et av instituttets forskningslaboratorier.

Struper Sintef

Støtten til Skandinavias største uavhengige forskningskonsern kuttes i årets statsbudsjett. – Regjeringen satser ikke på forskning, sier Ernst Kristiansen i Sintef.

FORSKNING

tekst: **Sunniva R. Skjeggstad**

foto: **Skjalg Bøhmer Vold**

Sintef er et av Europas største uavhengige forskningsinstitutt, og driver oppdragsforskning for næringslivet. I årets statsbudsjett får instituttet mindre penger enn i fjor, og kun sju prosent av virksomheten dekkes nå gjennom offentlig basisbevilgning. Internasjonale konkurrenter får derimot mellom 30–50 prosent dekket av sine regjeringer.

– Vi er veldig skuffet over statsbudsjettet. Regjeringen viser ikke politisk vilje til å satse på forskning, sier Ernst H. Kristiansen, ansatt ved Sintef og styremedlem i Forskningsinstituttene fellesarena (FFA).

For lave grunnbevilgninger

Kommunikasjonsdirektør Petter Haugan i Sintef er enig i at regjeringens forskningssatsing er for dårlig.

– Grunnbevilgningen for forskning er veldig lav i Norge, sier Haugan.

Han legger vekt på at bedrifter må få større mulighet til å gjennomføre forskningsoppdrag. – Statsbudsjettet vil svekke næringslivets muligheter til å drive med forskning. Og dette skjer i en periode der det åpent er et behov for omstilling og forskning i næringslivet.

Forskningsbevilgningene øker mindre enn andre sektorer. Finansministeren bruker 125 milliarder kroner fra Oljefondet i årets statsbudsjett. I teorien kunne regjeringen brukt 25 milliarder til, og fortsatt holdt seg innenfor handlingsregelen.

Viktig aktør

Henning Warloe (H) i forsknings og utdanningskomiteen på Stortinget, roser Sintef for å ha en unik posisjon.

– De er så store. Sintef står for halvparten av all forskning som produseres i Norge på sitt felt.

Du finner ikke noen i Europa som har et institutt som er så dominerende, sier han.

Warloe synes det er pussig at norsk forskning har en lavere offentlig finansiering enn i andre land.

– Hvis bevilgninger til instituttsektoren hadde blitt fordelt på resultat og effektivitet, så vil Sintef tjent på det, sier han.

Storingsrepresentanten er kritisk til den rødgrønne regjering.

«Hvis bevilgninger til instituttsektoren hadde blitt fordelt på resultat og effektivitet så vil Sintef tjent på det.»

Henning Warloe, Høyre

gens forskningsbevilgninger.

– Staten kan ikke kutte i støtten til et institutt eller universitet som har fått mer og mer penger over lang tid. For hvis man da kutter halvparten av tilskuddet de får, for å fordele til andre, vil regjeringen skape seriøse problemer.

Eksempelet Sintef illustrer hvor dårlig forskningsbevilgningen har vært, sier Warloe.

Må begrense forskningen

Haugan i Sintef tror statsbudsjettet setter begrensninger for forskningsinstituttets planer videre.

– Mulighetene til å involvere seg i EU-forskning kan bli begrenset. Vår mulighet til å delta på EU-finansiert forskning blir svekket på grunn av manglende politisk satsning. Det er vi skuffet over, sier han.

– Hva forventer Sintef fra regjeringen?

– Budsjettet er satt for 2013. Vi har liten påvirkningsmulighet nå. På lengre sikt trenger vi mer midler til investeringer i laboratorier og vitenskapelig utstyr. Utviklingen er positiv, men det er behov for større investeringer.

Haugan trekker fram Forskningsrådets program, Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA), som et eksempel på et viktig forskningsprosjekt for næringslivet, som i dag ikke blir prioritert.

– Det er i det hele tatt mange gode forskningsprosjekter som kunne vært gjennomført, men i

dag er budsjetttrammene for små, sier han.

BIA har en ramme på 385 millioner kroner i budsjettforslaget for 2013. Sintef mener tildelingssummen til BIA på lenger sikt bør ligge mellom 500 og 600 millioner kroner årlig.

sunnivrs@universitas.no

Sintef

- Skandinavias største uavhengige forskningskonsern
- Blant de fire største oppdragsforskningsinstituttene i Europa
- En uavhengig og ikke-kommersiell virksomhet
- Forsker på oppdrag fra offentlig og private i Norge og i utlandet, og driver forskning innen teknologi, naturvitenskap, medisin og samfunnsvitenskap
- Har de siste fem årene investert 500 millioner kroner av egne midler i laboratorier og vitenskapelig utstyr
- Mer enn 90 prosent av inntektene hentes i åpen konkurranse, gjennom oppdrag for næringsliv og offentlig forvaltning og prosjektbevilgninger gitt av Norges forskningsråd
- Basisbevilgninger fra Forskningsrådet utgjør omkring sju prosent av inntektene

Innrømmer budsjettap

Vant ikke fram: – Jeg ser utfordringene selv, men budsjett handler om å prioritere, sier kunnskapsministeren om de lave bevilgningene til kunnskapsbygg i statsbudsjettet for 2013.

Norske utdanningsinstitusjoner forfaller. Kristin Halvorsen er bekymret, men fikk ikke nok penger til oppussing i statsbudsjettet.

BYGGETRØBBEL

tekst: Jenny Dahl Bakken

foto: Skjalg Bøhmer Vold

Statsbudsjettet for 2013 ble lagt fram på mandag, og for mange ble utdelingen av penger en skuffelse. Spesielt var mange skuffet over hvor lite penger som ble satt av til å rehabilitere kunnskapsbygg.

Kunnskapsminister Kristin Halvorsen uttrykker selv bekymring over tilstanden til norske undervisningsbygg.

– Jeg ser at vi har store utfordringer knyttet til bygg, og at det vil bli dyrere jo lenger man venter. Samtidig har vi ikke uendelig med penger, sier hun.

Halvorsen er tydelig på at det er lite hun kan gjøre.

– Alle ønsker å få gjennom sine ting i budsjettet. Jeg ser utfordringene selv, men budsjett handler om å prioritere, sier ministeren.

Skuffet over lite penger

Flere utdanningsinstitusjoner hadde startet forprosjekt for byggeplaner, med støtte fra Kunnskapsdepartementet, og hadde derfor forventet penger til oppussing.

– Vi hadde et visst håp om å få

penger i årets statsbudsjett. Behovene er store, andre har stått foran oss i køen. Men vi er svært skuffet over at ikke flere byggeprosjekter i sektoren har fått bevilgning, sier eiendomssjef Frode Sagedal ved Norges idrettshøgskole (NIH).

Halvorsen har selv vært på befaring på NIH, og har tidligere sagt til Universitas at skolen har store utfordringer når det kom-

«Jeg ser at vi har store utfordringer knyttet til bygg, og at det vil bli dyrere jo lenger man venter.»

Kristin Halvorsen, kunnskapsminister

mer til bygg og anlegg, og samtidig at utfordringene gjelder veldig mange utdanningsinstitusjoner.

I fjor fikk Idrettshøgskolen midler for å føre byggeprosjektet fram til et forprosjekt. Likevel ble NIH vraket da statsbudsjettet ble lagt fram.

– Kostnaden for rehabiliterin-

gen er på cirka 650 millioner kroner. Vi har ingen mulighet til å få inn penger på noen annen måte. I verste fall må vi stenge deler av skolen, sier Sagedal.

Jubel på Ås

På Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) står jubelen i taket. Allerede før budsjettet ble sluppet ble det klart at skolen ville få 18 millioner kroner til å starte rehabiliteringen av Urbygningen på skolen.

Til sammen vil rehabiliteringen koste rundt 370 millioner kroner, og regjeringen har lovet å betale for alt sammen.

– Vi er utrolig glade og lettet over at vi ble tilgodesett i statsbudsjettet, sier rektor Hans Fredrik Hoen ved UMB.

Urbygningen sto ferdig i 1900 og ble tatt i bruk i 1901. Hoen mener lite har blitt gjort siden.

– Det har egentlig aldri blitt gjort noe skikkelig med bygget, så det er ekstremt mye som er modent for utskiftning. De siste to-tre årene har vi hatt de to øverste etasjene av bygget stengt etter å ha fått pålegg fra brannvesenet, sier han.

På NIH har de snart ventet i 45 år.

– Det er en håpløs situasjon, forfallet er akselererende. Jo lenger vi må vente, jo mer må gjøres, sier Sagedal.

Ikke napp for universitetet

For Universitetet i Oslo (UiO) sin del ble det planlagte nye utstillingsveksthuset ved Naturhistorisk museum lagt på is.

Samtidig ga regjeringa klar-signal til å bygge et nytt livsvitenskapssenter, uten at det ble gitt bevilgninger til det.

– At det ikke er bevilget penger i dette statsbudsjettet til nye viktige prosjekter, som senter for livsvitenskap, veksthus på Tøyen og museumsbygningene der, er synd. Det er heller ikke midler på budsjettet til klinikkbygg for odontologi og til utvikling av Kulturhistorisk museum, sier rektor Ole Petter Ottersen.

Kritiserer manglende finansiering

Han kritiserer nedprioriteringen av penger til kunnskapsbygg.

– Generelt er det svært få midler til bygg og restaurering i årets budsjett. Vi trenger en nytenking rundt budsjettene innretning for å ta igjen det betydelige etterslepet som vi nå ser på bygg og infrastruktur i forsknings-Norge, sier han.

UMB-rektor Hoen er selv fornøyd med byggebevilgningene, men kritiserer likevel mangelen på penger til andre kunnskapsbygg.

– I budsjettkamper er det krevende å prioritere det som er lang-siktig, sier han.

j.d.bakken@universitas.no

NYHET!

50 % RABATT PÅ HÅRKLIPP

Motta et stempel for hver frisørtime og få hårklipp til halv pris på frisørtime nr 5. Klippekortet får du ved første time.

Kom inn og bestill time eller ring 22 46 08 05

KAN
F R I S Ø R

– er du mester så er du mester!

Håper på turnus: Filip K. Hasseleid (t.v.) er ferdig som medisinstudent i januar, men må kanskje vente minst et halvt år før han får turnusplass.

Ny turnusordning

- Den gamle, loddtrekningsbaserte turnusordningen for medisinstudenter i Norge blir byttet ut med et søknadsbasert system fra 15. februar 2013.
- Som en overgangsordning vil den gamle modellen videreføres for de som har fått melding om at de står på venteliste til turnusplass med start februar 2013.
- Midlertidig lisens vil bli gitt personer med medisinstudium fra noen land der de ikke får autorisasjon etter endt studium, for eksempel Polen. Det gjør at disse kan søke turnusplasser på lik linje med norske medisinstudenter.

Tøffere turnuskonkurranse

Konkurransen om turnusplasser for nyutdannede medisinstudenter i Norge blir hardere.

LEGETURNUS

tekst: Are W. Sandvik

foto: Patrick Da Silva Sæther

For å kunne jobbe selvstendig som lege i Norge, må man ha gjennomført medisinstudium og godkjent turnustjeneste. Siden 1954 har nyutdannede medisinstudenter i Norge fått tildelt sine turnusplasser ved loddtrekning, men fra og med 15. februar 2013 er det slutt på det. Da skal turnusplassene legges ut for konkurranse blant studentene, ved at de søker på dem. Det har gjort mange av studentene urolig.

– Vi lurer veldig på hvordan de nye plassene skal bli fordelt. Det går rykter om at folk har begynt å ringe rundt for å skaffe seg turnusplasser på egenhånd, og skaffer seg plasser gjennom vennskap og kjennskap, forteller medisinstudent ved Universitetet i Bergen (UiB), Tone Langfeldt.

Ikke automatisk jobb

– Køene har blitt lengre og lengre de siste årene. Det utdannes flere og flere i forhold til antall turnusplasser, forteller medisinstudent ved Universitetet i Oslo (UiO), Filip K. Hasseleid.

Hasseleid tror myten om at det er lett å få seg jobb som lege i Norge etter endt utdanning, nå skal få kjørt seg.

– Tidligere var det slik at leger fikk jobb uansett, men den tiden er nok over, sier han.

– Havna i saksa

Overgangen fra gammel til ny turnusordning går heller ikke smertefritt, spesielt ikke for studentene som skal søke turnus til neste vår, da ordningen fornyes. De er de siste som vil få

tildelt turnusplasser gjennom den gamle metoden, men fikk beskjed om at køene om plasser nå var så lange at de måtte vente til høsten med å søke.

– Der har vi havna i saksa. Vi må gjennom turnusen før vi kan bruke utdannelsen vår. Får vi ikke turnus, står vi som skal uteksamineres i januar på bar bakke etter jul, forteller Hasseleid.

Etter at turnustrekningen var ferdig 3. oktober, viste det seg likevel at det ble 67 plasser til overs som Hasseleids kull og kullet i Bergen får søke på. Det gir likevel bare et fåtall plasser.

– Selv om vi får søke på disse plassene, er det fortsatt mange som vil stå uten turnusplass. Det er en dårlig motivasjon før avgangseksamen i januar, sier han.

De som ikke får en av de 67 ledige plassene, må vente til august for å søke på nytt, og enda lenger for å kunne kalle seg selvstendige leger.

Ikke uvanlig

Hasseleid forteller at flere av de eldre legene ved Rikshospitalet ikke kjenner igjen problemstillingen, siden de forteller at de gikk rett inn i turnus etter utdanningen da de var ferdige.

Leder i Norsk medisinstudentforening (NMF), Bjørg Bakke, mener studentene overdramatiserer situasjonen.

– Selv om den nye ordningen blir søknadsbasert, er det ikke realistisk å tenke seg en student som går i mange år uten å få turnusplass. Minoriteten av institusjonene gir karakterer i medisinstudiumet. Det skulle gå greit om man skriver en ok søknad og gjør et greit intervju, men det avhenger selvsagt av hvor en søker.

Selv om Bakke ikke tror uteksaminerte medisinstudenter kommer til å måtte vente i mange år før de får turnusplasser med den nye ordningen, går hun med på

at konkurransen mellom studentene kommer til å bli hardere.

– Med den nye ordningen vil det bli økte krav for studentene til å gjøre seg attraktive, og det vil bli en tøffere prosess.

Må vente på plass

Bakke mener derimot at det ikke har vært uvanlig at de uteksaminerte har måttet gå uten turnusplass en stund.

– Det har vært vanlig de siste årene at de uteksaminerte studentene har måttet vente et halvt og til og med et helt år før de har fått turnusplass. Denne situasjonen er ikke ny, men den er uheldig.

Hun ser nå frem mot den nye ordningen.

– Den kommer som konsekvens av et system som ikke har fungert. Turnustilbudet har vært sprengt de siste årene.

Universitas fikk tirsdag ikke tak i representanter i Helse- og sosialdepartementet eller Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAFH) for kommentarer.

arews@universitas.no

«Det bli økte krav for studentene til å gjøre seg attraktive, og det vil bli en tøffere prosess.»

Bjørg Bakke,

leder i Norsk medisinstudentforening

sent

LEGO FESTIVAL

LIVE PHILCO FICTION

PANELDEBATT BIG DATA

RIKS - SAMTALE I FIN FORM

PUB QUIZ LO-FI HØYTTALERBYGGING

DARK GARDEN SÅPEBOBLESHOW

KABELAKTIG BLIR FABELAKTIG

WORKSHOP VED MONA STRAND

ASTROAMFI OMVISNINGER DJ

torsdag 18. oktober

kl 19-23 (18 år) kr 50/100 øl- og vinservering

Teknisk museum og Telemuseet, Kjelsåsveien 143

Buss: 22, 25 og 54 / Trikk: 11 og 12 / Tog mot Gjøvik

www.tekniskmuseum.no

STATSBUDSJETTET 2013

Du får 190 kr mer i måneden

Studiestøtten øker med 1900 kroner i året i 2013. Det betyr at du kan kjøpe mellom tre og fire øl mer til neste år.

STUDIESTØTTE

tekst: Gabriel Steinsbekk

foto: Skjalg Bøhmer Vold

Statsbudsjettet for 2013 ble en skuffelse for studenter som hadde håpet på en betydelig økning i studiestøtten. I stedet for en ellefte utbetaling i juni indeksjusteres studiestøtten med to prosent, noe som gir studenter 190 kroner mer å rutte med i måneden til neste år.

Med litt godvilje betyr det en

økning på fire øl mer per student i Norge neste år.

– Ikke vært fattigere på 37 år

Norsk studentorganisasjon (NSO) raser mot budsjettforslaget.

– Studentene har ikke vært fattigere på 37 år. Studentene får 1900 kroner ekstra i året, mens stortingsrepresentantene i 2011 bevilget seg selv en økning på 52 900 kroner. Det er nesten 30 ganger mer enn hva studentene

får. Det er et misforhold mellom disse to prioriteringene som politikerne ikke har noen grunn til å være stolte av, sier Øyvind Berdal, leder i NSO, i en pressemelding.

Det har lenge vært et krav fra studentorganisasjonene at det skal være mulig å være student på heltid. Samtidig viser undersøkelser at 40 prosent av studenter må få hjelp hjemmefra for å betale regninger og utgifter til mat, mens 60 prosent må jobbe deltid ved siden av studiene.

Skryter av Norge

Kunnskapsminister Kristin Halvorsen skryter likevel av studiestøtten i Norge.

– Det er et tankekors hvis for-

eldrebakgrunnen skal være avgjørende for studentenes utdanningsmuligheter. Samtidig har vi det beste studiefinansieringssystemet i Europa. Så det er veldig bra sammenlignet med andre land, sier Halvorsen.

Anklages for løftebrudd

Berdal anklager statsråden for ikke å holde den hun lover.

– Det er umulig å være fulltidsstudent i dag. Studenter må ha støtte hjemmefra og de må ta seg en deltidsjobb. Da kan ikke Kristin Halvorsen si at hun har holdt løftene sine, sier NSO-lederen.

Halvorsen avviser at hun har lovet 11 måneders studiestøtte.

– Soria Moria-erklæringen lo-

ver ikke 11 måneders studiestøtte. Men SV vil jobbe for en framtidig ordning, sier hun.

Et lysglimt for skuffede studenter er at studiestøtten øker med 20 kroner mer til neste år enn den gjorde i år. Fra 2011 til 2012 økte den med 170 kroner i måneden, mens den fra 2012 til 2013 vil øke med 190 kroner i måneden.

I 2012 får studenter 92 500 kroner i året i stipend og lån, mens dette økes til 94 400 i 2013, fordelt på ti måneder. NSO ønsker å øke studiestøtten til 11 200 kroner per måned i 11 måneder.

gabriel.steinsbekk@universitas.no

Hva vil du bruke 190 kroner på?

5 PÅ PLASSEN

Andrea Larsen Torjussen
UiO, statsvitenskap

Det er jo ikke veldig mye penger. Nå går hele støtten med til leie, strøm, TV og så videre, så jeg ville nok brukt de på noe gøy og sosialt. 190 kroner er en god studentfest det.

Tone Hoff
UiO, samfunnsøkonomi

Jeg synes studenter i Norge har det bra og får nok penger fra før. Derfor synes jeg alle kunne tatt seg råd til å støtte et fadderbarn.

Kim André Wiig
UiO, samfunnsgeografi

Hva får man for 190 kroner i et land som Norge? Jeg ville kanskje prøvd å sette de av til sparing.

Vera Kvisgaard
UiO, statsvitenskap

Det som jeg ikke helt har råd til nå, men som jeg ønsker meg, er et ålreit avisabonnement. Men det er vanskelig å si hva jeg ville brukt de pengene på. De utgjør ikke store forskjellen.

Mathias Hovelsen
UiO, enkeltemnestudent

Jeg har det jeg trenger, og gir allerede penger til Røde kors. Kanskje jeg ville gitt mer til dem, eller støttet enda en organisasjon.

Studere på Svalbard?

Universitetssenteret på Svalbard tilbyr studier i
biologi, geologi, geofysikk og teknologi

Søknadsfrist: 15. oktober

Mer info: www.unis.no

The University Centre in Svalbard

Fytotronen: En defekt vannkran forårsaket en lekkasje i Seksjonen for transgene planter.

Genmodifiserte blomsterfrø på frifot

En lekk vannkran ved Biologisk institutt førte til oversvømmelse og mulig spredning av genmodifisert plantemateriale.

BIOLOGI

tekst: Eivind Eide Skaufjord

foto: Skjalg Böhmer Vold

Universitas skrev tidligere i høst om radioaktivt materiale på avveie fra UiO, og nå kan det sam-

me ha skjedd med genmodifisert plantemateriale.

I sommer var det en lekkasje fra tanker tilknyttet Biologisk institutt ved Universitetet i Oslo (UiO), som potensielt kan ha sendt genmodifisert materiale ut i avløpet. Uhellet skjedde i

Seksjonen for transgene planter i Fytotronen. Fytotronen er et avansert anlegg for plantedyrking og klimasimulering ved Biologisk institutt og Institutt for molekylær biovitenskap.

Karl Kristensen, rådgiver for industri og avfall i Bellona, forklarer at man i begge tilfeller snakker om uønskede hendelser som man ikke ønsker gjentakelse av.

– Vil du på bakgrunn av dette si at UiO er for slepphendte med slikt materiale?

– Ingen av sakene førte nødvendigvis til synlige skadevirkninger, men fremtidige hendelser av samme type kan potensielt ha veldig uheldige konsekvenser. Hva om stoffet hadde vært høyradioaktivt, eller organismer hadde stor overlevelsessevne og skadepotensiale?

Oversvømte oppsamlingstanker

Lekkasjen skyldtes en vannkran som ble stående å lekke etter at den var skrudd igjen. Dette førte til lekkasje fra oppsamlings- og desinfeksjonstankene for avløpsvann fra laboratoriet for genmodifiserte organismer (GMO). Disse oppsamlingstankene inneholder klor som skal «inaktivere» eventuelt GMO-materiale.

Helsedirektoratet har foretatt

en risikovurdering av hendelsen og vurderer at det er «lite sannsynlig at levende GMO-plantemateriale har sluppet ut og kan etablere seg i miljøet.» Videre skrives det i rapporten: «De genmodifiserte plantene er basert på en linje med dårlig adaptasjonsevne og lav overlevelse, i tillegg til høy følsomhet for selv kort eksponering av lave konsentrasjoner av Na-hypokloritt (klor).»

Har ryddet opp

Biologisk institutt har i ettertid gjort en rekke tiltak for at et slikt uhell ikke skal skje igjen. Både de ansvarlige ved fytotronen og Helsedirektoratet er fornøyd med tiltakene og anser det som usannsynlig at noe slikt kan skje igjen.

– Hva kunne skjedd hvis det var en annen type plantemateriale med bedre adaptasjonsevne som kom på avveie?

– Det kunne ikke vært noe annet. Det eneste som dyrkes i fytotronen er vårskrinneblom. Det er en modellplante som brukes av forskere over hele verden. Den er liten, blomstrer fort og plantens genom er lite, og godt kartlagt, forteller Aud Berglen Eriksen, avdelingsbestyrer ved fytotronen.

eivind.skaufjord@universitas.no

«Hva om organismer hadde stor overlevelsessevne og skadepotensiale?»

Karl Kristensen,

rådgiver for industri og avfall i Bellona

Kan du skape gull OG grønne skoger?

Klimautfordringene krever nye løsninger. Derfor utfordrer Tekna deg til å komme med ideer som har en positiv klimaeffekt. Ideen kan være et produkt, en tjeneste eller en metode, basert på teknisk-naturvitenskapelige fagområder. Du kan arbeide i gruppe på inntil tre personer, hvor minst én er medlem i Tekna. Ideen må være innovativ, salgbar og ha en positiv klimaeffekt.

Finalistene vil få presentere sine ideer på Zero-konferansen 20. november. Fagjuryen består av profilerte personer som Gunhild Stordalen, Jens Ulltveit-Moe, Ivar Kristensen og Lene Mostue. Vinneren får en tur til Silicon Valley i USA, for å besøke verdens hot spot for *clean technology*.

Frist for å sende inn bidrag til konkurransen:

1. november 2012.

Les mer om konkurransen på

www.tekna.no/studentkonkurranse

Les mer om ZERO-konferansen på

www.zerokonferansen.no

Medisinstudentene leverer knusende kritikk

Ni av ti medisinstudenter slakter forelesningene i tiende semester av utdanningen.

MEDISIN-UTDANNINGEN

tekst: Anders Rikstad

foto: Patrick Da Silva Sæther

Medisinstudentene i tiende semester ved Universitet i Oslo er sterkt misfornøyde med utdanningen sin. Dette kommer frem i semestersluttevalueringen fra våren 2012.

– Det går gjetord om at dette er et dårlig semester. Vi visste allerede før vi begynte at forelesningene kom til å bli dårlige. Oppbyggingen virker ikke helt gjennomtenkt, sier medisinstudent og representant i Medisinsk fagutvalg, Ine Røed.

Mangler kunnskap

Det er først og fremst oppbyggingen av semesteret og valg av tema i undervisningen som er problematisk. Et viktig kurs i trygdemedisin kommer først etter at praksistiden er over, men kunnskap om NAV-systemet er sårt tiltrengt når studentene må jobbe med pasienter. Ifølge Røed har de tillitsvalgte gitt klar tilbakemelding til fakultetet. Hun påpeker at evalueringen er et veldig tydelig signal til ledelsen om å forbedre seg.

Blir ikke hørt

I undersøkelsen kommer det frem at 63 prosent av studentene mener lærerne i liten grad belyser sammenhengene mellom de ulike fagene. Studentene Universitas har snakket med mener at foreleserne ikke kommuniserer seg i mellom. Resultatet er at de gjen tar hverandre, og mange viktige temaer ikke blir godt nok dekket. Nå etterlyser Røed en løsning på problemet.

– Jeg aner ikke hvorfor det er så vanskelig for foreleserne å snakke

sammen. Dette har vi tatt opp flere ganger, men ingenting blir gjort. Mange av foreleserne forsker og underviser i de samme emnene, men likevel er de ikke samkjørte. Jeg registrerer at flere kull før oss har kommet med samme kritikk, men jeg kan ikke se at noe har blitt gjort, sier Røed.

– 75 prosent mener undervisningen i samfunnsmedisin ikke gir relevant kunnskap til praksistiden. Hvorfor det?

– Kritikken går på at man ikke får konkret informasjon om hva som er viktig. Det er altfor mye generelt og det er vanskelig å dra ut hva som er essensielt. Verken pensumboken eller forelesningene er tilstrekkelige, så vi blir overlatt til sensorveiledningene fra tidligere semestre, sier Røed.

«Vi visste allerede før vi begynte at forelesningene kom til å bli dårlige.»

Ine Røed, medisinstudent

Ukjent kritikk

Frode Vartdal, dekan på Det medisinske fakultetet, var ikke klar over resultatene av evalueringen.

– Det er ikke bra nok. Vi jobber kontinuerlig med å øke kvaliteten på forelesningene. Dette var nytt for meg, sier Vartdal.

Fakultetet har snakket med de tillitsvalgte om undervisningssituasjonen, men de har ifølge Vartdal ikke vært misfornøyde. Han mener at disse resultatene er spesielt dårlige, og skiller seg ut fra tidligere tilbakemeldinger.

Kritisk: Medisinstudent Ine Røed og 47 andre studenter har gitt klart uttrykk for sin misnøye over tiende semester i utdanningen. De mener de ikke blir hørt.

– Kun 19 prosent av studentene svarte at semesteret fungerte godt. Er det bra nok?

– Nei, der må vi bli bedre. Det er uvanlig at vi får så dårlige resultater, sier dekanen.

Mulig forbedring

Medisinutdanningen ved UiO er i dag basert på en reform som kalles Oslo 96.

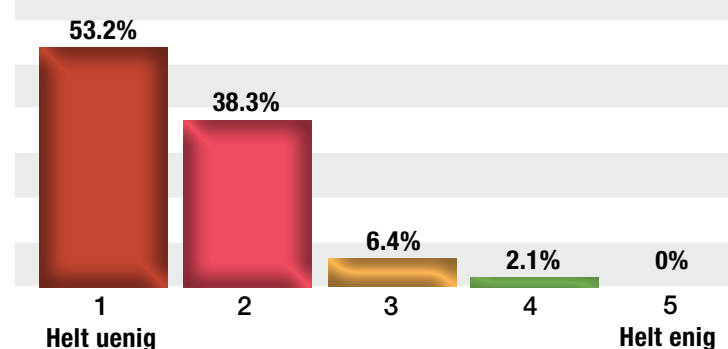
– Denne ordningen har eksistert i 16 år, og er moden for revisjon. Vi er allerede i gang med å revidere Oslo 96. Vi beholder alle de gode elementene, men legger om studiet der erfaring og tilbakemelding fra studentene har vist at det ikke fungerer godt nok. Hvis planen blir godkjent av fakultetsstyret, vil endringene bli implementert fra høsten 2013, sier Vartdal.

Kommunikasjonsproblemene mellom lærene er en kjent sak for dekanen. Han sier det er vanskelig å unngå når man har mange forelesere fra vidt forskjellige fagmiljøer, men tror at dette vil bli bedre med den nye reformen. Studentene har også klaget på læringsmetodene i faget.

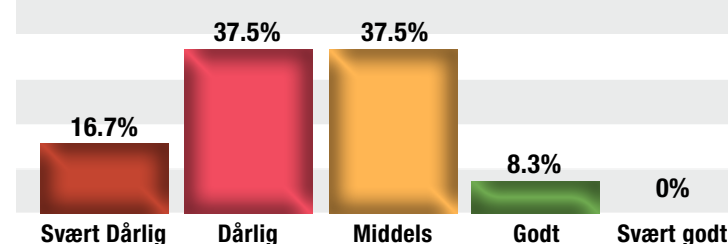
– Vi forstår at studentene ønsker færre forelesninger, flere kurs og arbeid i klinikker, men dette er et økonomisk spørsmål, sier Vartdal.

anders.rikstad@universitas.no

De fleste forelesningene dette semesteret har vært gode

Hvordan synes du integreringen mellom semesterets ulike fag har fungert?

Vil fjerne dårlige forelesere

48 av 105 studenter svarte på hva som var bra og dårlig i semesterluttevalueringen fra våren 2012. Store deler av semesteret består av en praksisperiode, og denne er studentene stort sett fornøyd med. Det er undervisningen før og etter praksistiden studentene er misfornøyd med.

Daniel Barth studerer medisin på tiende semester, og er leder av Medisinsk studentutvalg. Utvalget har foreslått å gjøre det mulig for studentene å gi direkte tilbakemelding i etterkant av hver forelesning.

– En slik evaluering kunne for eksempel bestå i et terningkast. Dårlige forelesere bør man kvitte

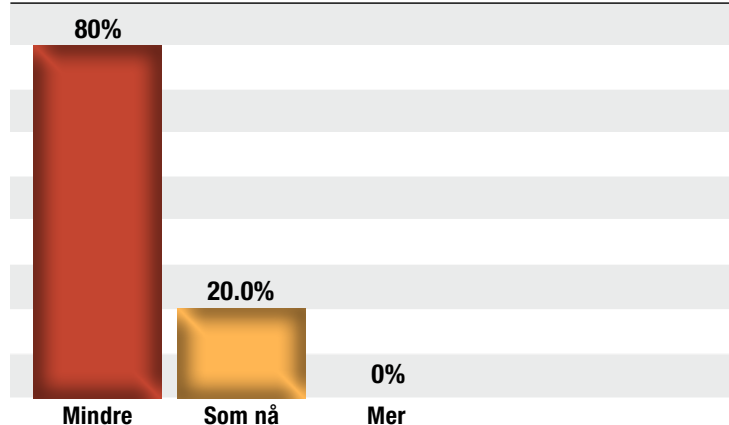
seg med, men stillingsvernet er sterkt på UiO. Av og til kan man spørre seg: «Til hvilken pris?» Noen professorer ønsker heller ikke å undervise, og gir uttrykk for det, sier Barth.

Han mener det er vanskelig å presse hundre mennesker inn i en sal og forvente at alle skal bli fornøyd.

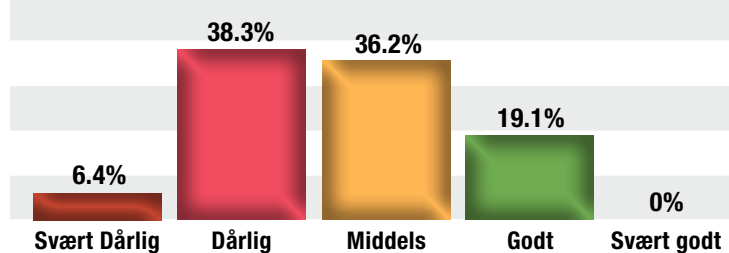
– Medisinstudentene er kresne, og har veldig høye forventninger til studiene. De blir fort misfornøyd hvis studiet ikke lever opp til forventningene. Noen av foreleserne er svært dyktige, men andre er ikke like flinke til å formidle, avslutter Barth.

anders.rikstad@universitas.no

Ville du hatt flere eller færre forelesninger?

Hvordan synes du semesteret fungerte totalt sett?

Kilde: Semestersluttevaluering 10. semester - våren 2012

STUDERE
TEORI
UTELIV
DELTIDSJOBB
EKSAMEN
NATTERAVN
TRENE

www.natteravnene.no

... Oslo sentrum trenger deg én gang i måneden

www.facebook.com/natteravnene1

<http://twitter.com/ravnene>

debattredaktør: **Thorbjørn K. Borlaug**
t.k.borlaug@universitas.no 413 13 690

Kronikk: **3500 tegn**

Leserinlegg: **maks 2000 tegn**

Replikk: **800 tegn**

Sendes til: **universitas@universitas.no**

Frist: **fredag klokka 15**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

DEBATT

NETTDEBATT

Si din mening på universitas.no

Statsbudsjett

« Skjønner fortsatt ikke at studentorganisasjonene klager sånn for 11 måneders studiestøtte når det på ingen måte hjelper på det mye større problemet at man har høye leiepriser og dermed har relativt lite i snitt per måned. Hadde man fordelt den ekstra måneden på de 8 andre (som ikke er semesterstartsmåneder) hadde man hatt mer i snitt per måned og eventuelt kunne spart noe av det til slutten av året. Da har man gitt studentene en generell økning og en måte å takle overgangen til sommerferie på. Enkelt, men tydeligvis veldig lite innlysende for noen. Sånn kan det gå når men satser hardt på politiske symbolkamper som «11 månedersstudiestøtte».

Fredrik B. Dombeck

Hentet fra debatten til nyhetssaken «11 måneders studiestøtte nedprioritert nok en gang».

« Det hjelper lite «at man fordeler den ekstra måneden på de 8 andre», det er viktig at man får mye i begynnelsen av semesteret slik at man kan kjøpe bøker, betale depositum osv. og hvis man skulle ha noe igjen tror jeg nok de fleste studenter er smarte nok til spare. Det er ikke «politisk symbolkamp»– det er faktum at studenter er fattige og vi blir nedprioritert år etter år!!! Høye leiepriser er også noe NSO er opptatt av! Regjeringen gjør alt for lite for å bygge flere studentboliger. De er ikke smarte nok til å forstå at å bygge flere studentboliger vil komme samfunnet til gode ved at studenter slutter å leie i privatmarked.

LULU

Det er viktig at man får den store summen i begynnelsen av semesteret, for å ha mulighet til å dekke utgifter til pensumbø-

ker, semesteravgift, depositum og andre utgifter som gjerne faller sammen med semesterstart. Men det er minst like viktig å få en utbetaling i juni også, veldig få studenter er ferdige med studieåret når den siste utbetalingen kommer 15. mai. Det er ikke uvanlig å ha eksamen langt ut i juni, og man er minst like mye student da som resten av året – uten at man får støtte til det.

Ingeborg

Fredrik: Akkurat hvordan pengene utbetales er vel ikke det viktigste, men så vidt meg bekjent har NSO og flere andre endret fokus fra 11 måneders studiestøtte til at studiestøtten skal økes til 1,5 G og at den deretter reguleres i takt med G.

Likevel er det vel å foretrekke å få utbetalt pengene over elleve måneder; siden man ikke får støtte i sommermånedene, er man nødt til å ha sommerjobb, og hvis man har siste eksamen i midten av juni (som jeg har hatt flere ganger på MN), får man kanskje ikke første lønnsutbetaling på sommerjobben før i midten av juli.

Tobias V. Langhoff

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Anklages for løftebrudd»

Samfunnet Bislett

« Nok en underholdene artikkel! BI og SBIO stiller gledelig opp for våre studentvenner i Oslo:) Samfunnet er selvfølgelig også hjertelig velkommen til Lawo for å henge med oss på torsdager. **Kaja**

« Kjempebra Hans! Neste tema på Lawo må jo bli «SBIO inviterer». Vi skal gladelig spre det glade budskap om hvor denne beryktede F i Fest befinner seg. **Christophe Cunen-Classens**

Hentet fra debatten til pubanmeldelsen «Kunsten å sjenke negativt»

« Det er ikke «politisk symbolkamp»– det er faktum at studenter er fattige og vi blir nedprioritert år etter år!!!»

LULU, fra debatten til nyhetssaken «Anklages for løftebrudd»

LESERNES MELDINGER

Send sms til 925 68 716

« angående jussbuss..... er det egentlig en buss? er det ikke en bil?... **filosofisk**

« hater at folk ikke skjønner hvor bra samfunnet bislet er! **hioa for alltid**

« pensum er så zzz... ikke begynn på pedagogikk, det er upedagogisk å lese **drittlei jente**

« Idrettshøgskolen trenger SERIØST en oppussing.. mange av rommene er helt falleferdige! **anonym**

« Din melding her. **Red**

Omsynslause kutt

JUSS-BUSS-KUTT

Ørjan Nordheim Skår,
Juridisk studentutvalg

I **budsjettforslaget** fra det høgredominerte bystyret i Oslo for 2013 vert det føreslege drastiske kutt i kommunens rettshjelpstilbud. Kutt som kan føre til nedlegging av Fri rettshjelpskontoret i Oslo og redusert aktivitet hos andre aktører som tilbyr rettshjelp til vanskeligstilte utanfor offentlige ordningar. Ein av dei som vert ramma av kutta er rettshjelpstiltaket Juss-buss.

Juss-buss er eit fantastisk initiativ av jusstuderantar som har tilbydt gratis rettshjelp til utsatte grupper i samfunnet sidan 1971. Budsjettforslaget til byrådet inneber ein reell reduksjon i støtte til organisasjonen på nesten 30 000 kroner i høve til 2012-budsjettet. Dette kjem i tillegg til at byrådet konsekvent og gjennom mange år ikkje har in-deksregulert støttesummen og dermed i realiteten kutta i støtta til organisasjonen.

Samfunnsnytten av ein slik organisasjon som tilbyr rettshjelpstenster er heva over all tvil. I ein stadig meir rettsliggjort kvardag er det dei svake gruppene i samfunnet som i størst mon treng hjelp til å orientere seg om sine rettar og pliktar. Når det borgarlege byrådet kuttar i den frie rettshjelpen kuttar dei også i svake grupper sine mogelegheitar til å motta det dei har krav på

frå offentlige institusjonar og hevde sine rettar. Dette ramar sjølv sagt allereie utsatte grupper i samfunnet på ein svært uheldig måte.

Aktualiteten og nauden viser seg også gjennom ei enorm auke i henvendingar til Juss-buss. I 2011 mottok organisasjonen 6000 henvendingar, det er nesten ei auke på tusen henvendingar frå 2010. Mange av menneska som søker hjelp er ifølge organisasjonen sjølv vist til Juss-buss frå kommunale kontor på grunn av resursmangel. Realiteten er altså at Juss-buss på dugnad gjer viktig arbeid som er Oslo-kommunes ansvar.

I **tillegg kan** det knapt tenkjast eit tilbod som gjev meir for byrådets budsjettpengar enn eit studentdrevet tilbod som i stor grad vert driven på dugnad av jusstuderantar.

Byrådets føreslegne kutt ramar ein studentorganisasjon der dei beste blant jusstudentane arbeidar på frivillig basis og gjer ein forskjell for utsatte grupper. Juss-buss fekk i år rettstrygg-leikssprisen for sitt veldedige arbeid, men det er midlar dei treng for å kunne fortsette å utøve sin svært viktige funksjon. Då er det trist at byrådet ikkje kjenner sitt ansvar for dei som ikkje er ressurssterke nok til å få sin rett på eiga hand.

Juridisk studentutvalg håper byrådets kuttforslag ikkje går gjennom eller i tilfellet kutta vert gjennomført at andre aktører trår til for å støtte opp der byrådet ikkje maktar.

Budsjett-teateret i Oslo bystyre

JUSS-BUSS-KUTT

Kristian Andenæs,
instituttleder ved Institutt for
kriminologi og rettsosologi

Like sikkert som høstjakta er det at det foreslås budsjettkutt for frivillige organisasjoner og for rettshjelp i Oslo kommune. Det interessante med det budsjettkuttet som er foreslått i år (se Universitas nr. 26) er ikke at det er stort, men at det inngår i det årlige skuespillet i Oslo bystyre. Siden 1970-årene har Juss-buss hatt tre hovedfundamenter for sin eksistens: Penger fra Justisdepartementet og Oslo kommune, og kontorer, stilling og annen infrastruktur fra Universitetet i Oslo. Staten og universitetet har vært stabile og forutberegnelige støttespillere, mens Oslo kommune skaper årlig merarbeid for mange organisasjoner som burde ha viktigere ting å arbeide med enn stadig omkamper med kommunen.

De foreslåtte kuttene for Juss-buss, samt JURK (Juridisk Rådgivning for Kvinner) og

Gatejuristen er isolert sett små, og sannsynligvis blir det ryddet opp i problemene i løpet av budsjettarbeidet. Verre er det at Fri rettshjelp i Oslo i realiteten er nedleggingstruet. Kontoret, som har gitt rettshjelp til ressursvake siden 1893, har de senere årene eksistert på grunnlag av et spleiselag mellom stat og kommune. Det kommunale bidraget på 2 100 000 er nå foreslått bortfalt fra 2013. Dermed faller også forutsetningene for det statlige bidraget på 6 000 000 bort. Dette er den virkelige tragedien i årets budsjett-teater.

Jeg var studentmedarbeider i Juss-buss i 1972– 1974 og prosjektleder i 1989– 2009, og jeg har opplevd budsjett-teateret mange ganger tidligere. Som instituttleder er jeg glad og stolt over at Juss-buss er en del av det instituttet jeg tilhører. Uten juristene med bakgrunn fra Juss-buss og andre studentrettshjelpstiltak ville den norske juristverdenen hatt lite å tilby marginaliserte grupper og andre som strever med tilværelsen.

Etiske vurderinger ved UiO

G4S

Ole Petter Ottersen, rektor ved UiO og
Gunn-Elin Aa. Bjørneboe, universitetsdirektor ved UiO

Innlegg i Universitas den siste tiden har uttrykt bekymring for UiOs bruk av tjenester fra vekterselskapet G4S.

Ledelsen ved UiO er opptatt av etikk og globalt ansvar, og universitetsstyret har ganske nylig vedtatt etiske retningslinjer for institusjonen. Når vi forhandler frem avtaler med leverandører har vi et betydelig handlingsrom for å stille grunnleggende krav til etisk handel.

UiO ønsker på ingen måte å støtte selskaper som opererer i en etisk gråson, og vi stiller selvfølge-

lig etiske krav til bedrifter og organisasjoner vi samhandler med. De etiske kravene er i overensstemmelse med menneskerettighetene. En slik vurdering skal reflektere UiOs verdigrunnlag. Vi er opptatt av vårt globale ansvar, og tar dette på alvor.

Dette vil si at når vi forhandler frem avtaler, er miljømessige og etiske vurderinger en del av prosessen. Denne type vurderinger vil også være viktige når avtalen med G4S går ut i mars 2013, og vi skal gjennomføre en ny konkurranse om vekter-tjenester ved universitetet.

Universitetsdirektøren sender om kort tid forslag til nye retningslinjer for anskaffelse på høring. I dette dokumentet inngår krav om samfunnsansvar hos leverandører som UiO benytter.

STATSBUDSJETTET

Jorid Martinsen, velferds- og likestillingsansvarlig Norsk studentorganisasjon

Studentboligsatsingen som ikke kom

Tilgjengelige boliger for unge blir stadig færre og stadig dyrere, samtidig som studentene blir flere. Det må tenkes helhetlig omkring høyere utdanning, og det vil si at nye studieplasser også må innebære økte tilskudd til velferd.

«Bygg for Guds skyld flere studentboliger.»

La oss nå snakke om det som alle andre også har snakket om de siste månedene – studentboliger.

Kristin Halvorsen, Håkon Haugli, Roar Flåthen og flere til fra det rød-grønne landsskapet har sagt i media at boligkrisa er viktig å løse, og at en del av løsningen er å bygge minst dobbelt så mange som de tusen studentboligene som det bevilges til i dag.

Forrige uke kunne Dagens Næringsliv rapportere at 56 studenter i Tromsø fremdeles bodde på feltsenter på en gammel brannstasjon i vente på bolig. Men heldigvis skulle disse studentene få byttet ut sovesal med brakker innen vinteren. At de har overskudd til å studere, og ikke bare gir opp studenttilværelsen med det samme, er et under. Det krever en del innsats å være en god student, for å kunne ta til seg ny kunnskap, bruke den, diskutere den og kritisere den. Den tiden har et fåtall av studentene i dag, og en stor del av skylda for det ligger på dagens boligmangel.

Antallet boliger må økes slik at vi unngår tusenvis av studenter i kø for bolig hver eneste høst, som ender opp med overpriset rønner. Konsekvensene av dette er at studenter jobber enda mer enn det som allerede er nødvendig ved siden av studiene, får brukt mindre tid på utdanning, og utdanningskvaliteten i dette landet blir dårligere.

Bestillingen fra Norsk studentorganisasjon til statsbudsjettet for 2013 var klar: Gi studentsamkipnadene midler til å bygge minst 1500 studentboliger årlig. Sørg for at Kunnskapsdepartementet finansierer halvparten av det boligene koster å bygge.

For å samtidig sikre oss at studentboligene som bygges blir et billigere alternativ enn det private markedet og at studentboligene har et prisdempende effekt på boligmarkedet generelt, må staten ta en større del av boligregninga. Her har det siste statsbudsjettet heller ikke vist noen endring. Fremdeles er det sånn at studentene selv tar over seksti prosent av kostnadene ved å bygge en studentbolig.

Utkastene til partiprogrammer inneholder forslag om bygging av studentboliger fra flere hold – men som historien har vist er løftene til studentene lette å bryte. Å bo er nødvendig for å kunne studere, og vi trenger personer med høyere utdanning for å møte morgendagens utfordringer. Så lett, og så vanskelig, er det. Jeg ønsker meg et valgkampår hvor politikerne tar innover seg realitetene, og innser at uten å forbedre boligsituasjonen for studenter så vil kunnskapslandet Norge aldri bli mer enn middelmådig.

Dette er en bønn til alle som har makt over landets midler. Ikke la oss i stikken nok en gang. Lytt til behovene våre. Ta utdanning på alvor. Og bygg for Guds skyld flere studentboliger.

Omstridte vektere: Å ikke innfri studentenes enstemmige ønske i denne saken vil i alvorlig grad stille spørsmål ved universitets moralske integritet, skriver Robert Wood.

ARKIVFOTO: SKJALG BØHMER VOLD

Hvordan kan ledelsen ved Universitetet i Oslo ikke imøtekomme krav fra en samlet studentmasse om implementering av etiske retningslinjer ved innkjøp av tjenester?

Å være seg sitt ansvar bevisst

KRONIKK

Robert Wood,
nestleder i Palestinakomiteen Blindern

Torsdag 20. september bestemte Studentparlamentet ved UiO at de ikke ønsker at selskaper som bidrar til brudd på folkeretten skal levere tjenester til universitetet. Sikkerhetsselskapet G4S, som per dags dato er leverandør av sikkerhetstjenester ved UiO, er eksplisitt nevnt i vedtaksteksten som nettopp et slikt selskap. Studentparlamentet vedtok også å fremme krav om at universitet i framtidige anskaffelser tar hensyn til etiske vurderinger av ulike tilbydere.

Dette reiser to spørsmål. For det første: Hvem er G4S og hvorfor bidrar de til brudd på folkeretten? For det andre: Hvordan kan universitetsledelsen la være å ta hensyn til Studentparlamentets vedtak?

G4S er et dansk-britisk sikkerhetskonsern som opererer på alle verdens kontinenter og er således et ledende selskap i sin bransje. Som et selskap som har sluttet seg til FNs Global Compact, som forplikter selskaper til blant annet å respektere menneskerettighetene, er deres engasjement i Israel og i de okkuperte palestinske områdene et stort paradoks. Her leverer G4S utstyr og tjenester til israelske fengsler, både i staten Israel og på den okkuperte Vestbredden. Det er langt fra ukjent at palestinere fra de okkuperte områdene blir forflyttet til fengsler i Israel, noe som er i strid med folkeretten. Et betydelig antall palestinske fanger er dessuten barn. For det andre sørger også G4S for sikkerhet i en rekke ulovlige bosettinger på Vestbredden. Som kjent er bosettingsvirksomheten på Vestbredden folkerettsstridig all den tid en okkupasjonsmakt ikke skal forflytte sin egen befolkning inn i okkupert territorium. Dette er imidlertid en åpenlys strategi fra Israels side med den hensikt å forandre «fakta på bakken» i deres favør. Det vil si å spenne beina under palestinernes statsbygging.

«UiO har i så måte vært en sinke, og ikke et ledende universitet»

Selvsagt betyr denne virksomheten gode penger for G4S. At virksomheten bidrar til brudd på folkeretten og er i konflikt med egne vedtatte etiske retningslinjer synes underordnet. Selskapet kan heller ikke stille seg uforstående til denne kritikken siden den har blitt framsatt i et tiår, og har blitt besvart med gjentatte løfter om avslutning av virksomheten – uten at dette i vesentlig grad har blitt etterlevd. På det nåværende tidspunkt har G4S lovet å avslutte deler av sin kritikkverdige virksomhet innen 2015. Dette omfatter imidlertid ikke de to eksemplene nevnt ovenfor. Kontraktene G4S har med israelske myndigheter representerer et gjensidig nytte-forhold. Sikkerhetsselskapet tjener penger og israelske myndigheter får sin «sikkerhet». Samtidig spiller også G4S rollen som nyttige idioter i Israels bevisste strategi om outsourcing av sikkerhetstjenester. Som kjent er det først og fremst stater som er forpliktet av folkeretten. At private selskaper bidrar til folkerettsbrudd fører dermed til ansvars-pulverisering.

Det er uforståelig hvis ledelsen ved UiO motsetter seg dette initiativet som kommer fra en bred boikottbevegelse som alle listene i Studentparlamentet har vedtatt å støtte. Man kan selvfølgelig henvise til

at universitet ved kontraktsinngåelse med G4S ikke hadde noen etiske retningslinjer å konfrontere tilbudet med. Dette er uheldig for UiO i og med at Barne- og likestillingsdepartementet i samarbeid med Initiativ for etisk handel året før (2009) utarbeidet forslag til etiske retningslinjer for offentlige anskaffelser. Flere andre norske universiteter har allerede kommet langt i å implementere slike retningslinjer. UiO har i så måte vært en sinke, og ikke et «ledende universitet». At universitet ikke hadde slike retningslinjer på plass da G4S fikk tilslag er imidlertid ikke noe argument for at dette skal vedvare. Universitetsledelsen må velge sine kamper klokt. Å ikke innfri studentenes klare ønske i denne saken vil i alvorlig grad stille spørsmål ved universitets moralske integritet. Både med hensyn til studentdemokratiet og indirekte bidrag til folkerettsbrudd. Det er på tide å våkne opp og innse ens egen rolle i et større perspektiv.

kulturredaktør: **Guro Havro Bjørnstad**
g.h.bjornstad@universitas.no 994 74 582

reportasjeredaktør: **Agnes Klem**
agnes.klem@universitas.no 952 20 554

KULTUR

Ny stjerne oppdaga i Melkeveien

VERDSROMMET: Ei gruppe astronomar har oppdaga ei ny stjerne innerst i Melkeveien, skriv forskning.no. I Melkeveien, vår eigen galakse, er det eit massivt svart hol som har blitt anslått til å vega fire millionar gonger meir enn vår eiga sol. Det går ikkje ann å se dette svar-te holet, på grunn av at ingenting lys slepp inn. Kunnskapen ein har om dette er difor basert på indirekte be-

vis. Astronomar har tidlegare, ved hjelp av radiobølger og ulike metod-ar greid å visa banen til stjerna SO-2, som brukar 16 år på kretsløpet rundt det antatte svarte holet i midten av galaksen. No har eit internasjonalt team forskarar oppdaga ei stjerne som slår den tidlegare rekorden, nemleg stjerna SO-102 som har eit kretsløp på 11,5 år.

FOTO: CC/FLOCKR/YUGERNO

Matmekka

Verdensberømt andeconfit-sandwich, reinrot fra Valdres, og asiatiske tapas-retter. Universitas har sjekket tempen og prisene på Oslos nye matsted.

MATHALLEN

tekst: Jenny Gudmundsen

foto: Patrick da Silva Sæther og Skjalg Bøhmer Vold

Økobonde og leverandør i butikken Smak av Valdres, Steinar Haraldstad, anbefaler reinrot i eksamenstider og for feststemte studenter. Det har han selv testet.

– Man kan enten drikke det som te eller ta en shot, og er et bra alternativ til kaffe og rusmidler. Selv prøvde jeg det på to fester istedenfor alkohol, og jeg følte meg i kanonform og fikk en deilig følelse av konsentrasjon. Etter å ha tatt tre shots av reinrot kjørte jeg fra Oslo til Valdres, uten å bli trøtt, sier bonden og ler.

Smak av Valdres er en særnorsk butikk, og består av litt over ti leverandører fra Valdres. De har valgt å slå seg sammen for å satse på å trekke kunder til Mathallen. Her får man rakfisk, flatbrød, lefse, hjemmelaget is, einebærprodukter og hjemmebrygget øl. Og en helt spesiell reinrot.

«Etter å ha tatt tre shots av reinrot kjørte jeg fra Oslo til Valdres, uten å bli trøtt.»

Steinar Haraldstad, økobonde.

FOTO: CC/FLICKR/CHEETAH100

Ei myte at ein et edderkoppar i søvne

MYTER: At ein svelger opptil fleire edderkoppar og små dyr når ein sov er ei myte, i følgje forskarane bak nettsida «The spiders myth side». Det skriv forskning.no. Myta går så langt i å sei at ein kan svelga åtte edderkoppar i søvne per år, men forskarane meiner at sjølv i søvne så merkar du om ein edderkopp kravlar opp på leppene eller tunga di. Ein refleks blir då satt i gang for å fjerne det du har

i munnen. For at edderkoppen skal komma seg inn i munnen din utan at du merkar det, må edderkoppen senka seg ned frå taket i ein tråd, utan å røra hverken lepper eller tunge og havna bakerst i munnen. I tillegg må du svelga på akkurat riktig tidspunkt. Forskarane bak nettsida hevdar at ingen slike tilfelle noensinne har blitt dokumentert i den vitenskapelege eller medisinske faglitteraturen.

Slangegift som smertestillande

MEDISIN: Slangen svart mamba er verdast raskaste, og ein av verdas giftigaste slangar. Ein ny rapport viser no at mambaens gift ikkje berre er livsfarleg for menneske, men at den også kan hjelpa oss. Gifta skal innehalda eit stoff som er like effektivt mot smerte som morfin, og at den i tillegg har langt færre bivirkningar enn det morfin har. Det er protei-

nen ein kalllar mambalgin forskarane har funne i slangegifta, som dei har testa på mus. Mambalgin fører heller ikkje med seg samme risiko for misbruk og avhengigheit som morfin gjer.

Student: Sissel Faksvåg studerer selv arkitektur på deltid, og jobber i Smak av Valdres med kjentfolk fra hjemstedet.

Tilbyr: Den franske sjefen Cyril Besnard i «Atelier Asian Tapas» vil lage laksevårull til kundene.

Mathallen

- Mathallen Oslo ligger i det nyutvikla byområdet Vulkan, sentralt mellom St. Hanshaugen i vest og Grünerløkka i øst.
- Består av 33 butikker og restauranter.
- Byr på en rekke matrelaterte aktiviteter som konferanser, kurs, messer og konkurranser.
- Varene er en kombinasjon av kjøtt, fisk, skalldyr, grønnsaker, ost, bakervarer, kaffe og drikkevarer.
- 70 prosent av maten skal være norsk.
- Åpner offisielt 12. oktober.
- De 40 første dagene er det en stor åpningsfestival fullstappet av matrelaterte aktiviteter.

– Denne planten har energistoffer i rota, og har fem ganger så mye antioksidanter som blåbær. Det er selvfølgelig 100 prosent naturlig, og en til to teskjeer er normal dose, forteller han.

Mett for en femtilapp

– Mathallen er et sted for alle, ikke bare for snobber, sier Frode Rønne Malmo, markedssjef for Mathallen.

Malmo mener bongsystemet deres er et ypperlig alternativ for besøkende studenter.

– Man kan kjøpe bonger for 50 kroner per stykke, og gå rundt i hallen og spise retter fra forskjellige steder, forteller han.

Skal vi tro markedssjefen, er det også mulig å komme hit blakk for å prøvesmake mat.

– Kan du garantere at man kan spise seg mett i Mathallen for 50 kroner?

– Det varierer fra sted til sted hvor mett man blir, men sandwichene vi tilbyr er rimelig fyldige til å koste 50 kroner, så de kan jeg anbefale for studenter. De slo godt an på prøvedagene Forsmak, og Øyafestivalen, sier Malmo.

Berømt andesandwich

«Ma Poule» er en fransk butikk som består av en take away-avdeling der de selger sandwicher og en disk med diverse spesialiteter. De har den beryktede sandwichen som markedssjef Malmø anbefalte.

Edouard Cazazian eier butikken, og er mannen bak sandwich-

en som har blitt kåret til Københavns beste to år på rad. Cazazian laget den første gang på Borough Market i London, som han mener er moren til alle mathaller i Europa.

Sandwichens hovedingrediens er andeconfit – andekjøtt stekt i eget fett.

– Vi får kjøttet fritt for ben tilsendt fra gården i Frankrike, og koker det i flere timer for at det skal få riktig smak. Så bruker vi sennep og salat, og legger det hele i franske bagetter, sier den franske butikkeieren.

Lunsj til hundrelappen

«Atelier Asian Tapas» er en asiatisk tapasrestaurant og vinbar. Det er stappet med franskmenn

bak disken her også. Cyril Besnard, sjefen av restauranten, savner at kokkene i restaurantene i Oslo tar «risiken».

– Du trenger ikke dra lenger enn til Bergen for å se spenstigere retter. I vår restaurant serverer vi mat og drikke som vi lager i hjemmene våre. Vi kommer til å ha basisretter som vårruller og marinert okse. Fremover kommer jeg til å eksperimentere litt, uten at maten trenger å bli spesielt «fancy». Vi lager mat av norske varer på den vietnamesiske måten, forteller han.

– Har dere noe å tilby studenter?

– Vi kommer til å ta i bruk bongsystemet. Utenom det lover jeg at man skal få en god lunsj til hundrelappen.

«We're the French guys, we're cheap», sier Besnard.

Etter å ha tatt smaksrunden, kan vi betrygge alle studenter at smaksøkene deres er i trygge hender i Mathallen. Og benytt dere av bongsystemet. Ved kjøp av tre bonger til 150 kroner, kan du sikre deg en over middels god middag fra dine favorittsteder i Mathallen. Eller en sandwich til femti kroner som er milevis foran Subway.

jennygu@universitas.no

MASTER-
INTERVJUETtekst: Thea Bakke-Olsen
foto: Helle Gannestad

STUDIUM: Master i pedagogikk, Universitetet i Oslo

NÅR: 2010 – 2012

OPPGAVE: Pornografi i blindsonen

Porno i Blindernsonen

Heidi Helene Sveen skrev master om det ingen vil snakke om.

– Temaet valgte meg mer enn jeg valgte det, sier Heidi Helene Sveen.

Hun valgte å skrive masteroppgave om noe litt utenom det vanlige: Unge menneskers bruk av internettpornografi.

Alt startet med et svar til en pågående debatt om mangel på tematisert pornografi i seksualundervisningen. Etter å ha lest en nordisk undersøkelse om unges bruk av internettpornografi, fikk hun vite at bruken i Norge var svært omfattende. Omtrent parallelt med at Sveen ble oppmerksom på dette, lanserte Utdanningsdirektoratet et veiledningshefte for seksualundervisningen i grunnskolen. Heller ikke her var bruken av pornografi tematisert, og da tiden

var inne for valg av masteroppgave noen uker senere var valget enkelt.

– Som aktiv samfunnsdebattant ble jeg raskt motivert til å skrive om noe som berører mennesket på et privat plan. Jeg skjønnte at dette var et underkommunisert emne, og noe å ta tak i, sier Sveen.

Porno til ungdommen

Personlig mener hun at pornografi i seg selv, uavhengig av innhold og industrien bak, ikke er et problem.

– Biologisk sett er det også naturlig for oss mennesker å oppnå en tenningsopplevelse når vi blir stimulert visuelt, legger hun til.

I flere kronikkinnlegg kom Sveen med et forslag, eller kanskje mer et retorisk grep, om å gi ungdom sin egen pornografi.

– Den pornografien som produseres i dag er jo ikke nødvendigvis rettet mot en ung målgruppe, sier Sveen.

Som akademiker ble hun møtt

med mange ambivalente meninger om valg av tema, ikke minst om debattinnleggene hennes på nettet. Det ble i mange kollegers øyne «feil» for en akademiker å utforske noe så atypisk og kontroversielt. Dessuten var det flere som også stilte spørsmål om emnet var stort nok for forskning.

– Folk er fantasiløse. For mange er pornografi lavkultur, vulgært og tabubelagt. De skjønner ikke at det er veldig mange andre interessante aspekter ved dette, forteller Sveen.

Utilgjengelig informasjon

For Helene ble det også en utfordring å få tak i nok informasjon om emnet.

– I utgangspunktet var det kanskje ikke et så smart valg. Det var lite veiledning å få, ingen professorer som verken kjente til eller hadde kunnskap til temaet, forteller Sveen.

Informantene fant hun likevel, og det gjennom venninnens nettbutikk for sexleketøy. Etter en utlyst henvendelse på hjemmesiden ble responsen og interessen overveldende. Her var det utvilsomt mange med behov for å snakke med noen.

Skamfølelse

Etter hvert som spørsmålene i intervjuene ble mer nærgående, ble Sveen overrasket over all skammen knyttet til bruken av internettpornografi.

– Det sier kanskje også noe om refleksjonsnivået i aldersgruppen. De klarte ikke helt å sortere følelsene sine, og det ble derfor ekstra vanskelig å bearbeide skamfølelsen fordi de ikke visste hvor den kom fra eller hvorfor den oppsto. Det er viktig å belyse at det er ikke noe galt ved bruk av internettpornografi, sier hun.

kulturredaksjonen@universitas.no

Utestengt uten Facebook

Tvang: Julie Rasten er en av dem som har følt på presset til å ha Facebook-profil mange ganger. Spotify og VG Debatt er blant tjenestene hun ikke kan ta i bruk fordi hun ikke er på Facebook.

Facebook styrer tilgangen til musikk og debatt i Norge, og er så integrert i vår digitale hverdag at det er nærmest umulig å ikke ha det.

INTERNETT

tekst: Kaja Storrøsten og
Thorbjørn K. Borlaug

foto: Hans Dalane-Hval

Det startet som et collegeprosjekt i 2004. Forrige uke meldte Facebook at de hadde over en milliard aktive brukere, og for to år siden meldte TNS Gallup at nesten halvparten av alle nordmenn sjekket Facebook ukentlig eller oftere.

– Jeg har følt meg presset til å gå tilbake til Facebook mange ganger, sier Julie Rasten.

Hun er student ved Høgskolen i Oslo og Akershus, og tilhører fåtallet som ikke har konto hos det sosiale mediet. Siden Rasten ikke har Facebook, er det flere tjenester hun går glipp av.

Fant tonen

Hvis du ikke har Spotify fra før, må du nå ha Facebook-konto for å få det. De to tjenestene er blitt gode venner.

– Fordi de fleste av våre brukere er sosiale og allerede har koblet seg til Facebook, virket det logisk å integrere Facebook-pålogging i Spotify, skriver Malin Cumzeliuss fra Spotify i en e-post til Universitas.

Både Aftenposten.no og VG Nett bruker Facebook-kontoen din som autorisasjon. Skal du

kommentere en artikkel, signerer du med profilbildet ditt og fullt navn.

Anders Fagerjord, førsteamanuensis ved Institutt for medier og kommunikasjon på Universitetet i Oslo, mener det er en god måte å holde de verste kommentarene borte.

– Det er veldig mange som skriver mye rart i de kommentarfeltene. På en eller annen måte må da nettavisene forsvarliggjøre kommentarfeltene sine. Dagbladet var tidlig ute med å kreve et telefonnummer til kommentatorer, fordi personene da er identifiserbare. Facebook fungerer på samme måte, sier han, og legger til:

– Men det betyr jo også at de kan stenge deg ute.

– Fungerer best i dag

Ansvarlig for brukerinvolvering og sosiale medier i VG Nett, Øyvind Solstad, mener Facebook-integringen er en god løsning for dem.

– Vi trenger en form for verifisering for å vite at det faktisk er folk som står bak. Det er en større terskel for å jukse hvis man bruker bare Facebook, enn hvis vi bruker andre systemer som for eksempel Disqus som en del andre nettavisere bruker, sier han.

VG Nett er Norges mest besøkte nettsted, og det medfører en stor mengde kommentarer.

– Dette er en praktisk måte å ordne det på, så vi slipper å bruke masse tid på å rydde i kommentarfeltet, og kan konsentrere oss om å lage journalistikk i stedet, sier Solstad.

– Har denne verifikasjonen konse-

kvenser for hvem som får delta i den offentlige debatten?

– All ny teknologi har selvfølgelig en adaptionsrate. I Norge er Facebook det tredje største mediet, så jeg synes ikke det er et argument at for få har tilgang til det. De aller fleste som vil, kan lage seg bruker og kommentere, mener Solstad.

Facebook som redaktør

Gisle Hannemyr, universitetslektor ved Institutt for informatikk ved Universitetet i Oslo, mener at Facebook får mye makt i

form av hvem som får lov til å kommentere, så lenge de kan velge hvem som får og ikke får lov til å opprette en profil.

– Det er VGs eget valg at de velger Facebook som autorisasjon for å kunne kommentere i nettdebattene deres.

Denne typen eksempler har visse konsekvenser for hvem som har tilgang til å delta i den offentlige debatten og ikke, sier han.

Hannemyr reagerer på at de digitale plattformene på mange måter tar over jobben som redaktørene i aviser hadde før.

– Det er for så vidt ikke noe nytt at ulike kanaler har vært begrenset. De klassiske analoge kanalene var det redaktøren som hadde all makt over, der de bestemte for eksempel hvem som skulle få spalteplass, sier han og legger til:

– Internetteksemplene befinner seg likevel på sidelinjen av dette. De trer inn i den redaktørrollen i kraft av at de har kontroll over teknologien.

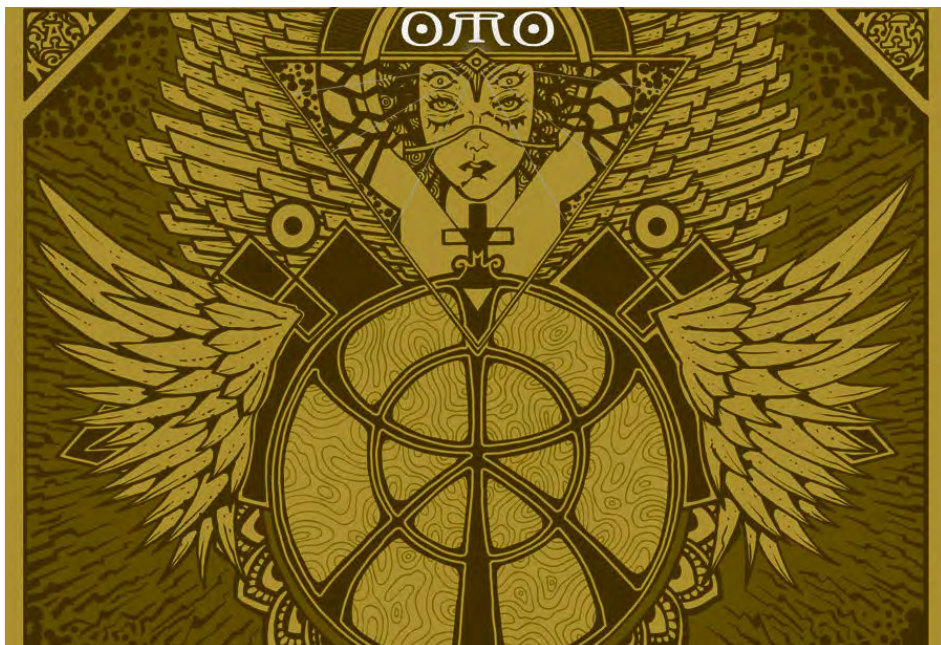
kulturredaksjonen@universitas.no

Dette skjer på

Det Norske Studentersamfund

Pungrock / Lørdag 13. oktober / 21.00

Ufomammut + I.C.O. og Hombre Malo

Dette er den tyngste og mest besnærende musikalske reisen du kan foreta deg dette året!

Med sine blytunge, rørfosterkede riff velter Ufomammut over deg med mørkets hastighet og drar deg med inn i en blodrød, psykedelisk verden der tiden stopper opp og det eneste du legger merke til foruten musikken er den evigvarende gynginga i knær, hofter og hode i tillegg til en og annen slurk med øl for å kjøle og fordøye inntrykkene.

Den kan du atpåtill ha problemer med å svelge fordi du ikke klarer å tørke vekk smilet. De har ymtet frampå at de skal spille hele ORO – hvilket er formidabelt med tanke på at den er utgitt på to LP'er.

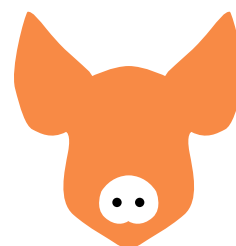
Vi aner derfor stor fare for at dette blir en komplett kveld - som aldri vil se ut til å slutte.

Medlemsmøte / Lørdag 13. oktober / 16.00

Medlemsmøte

Vil du være med og bestemme hva som skal skje på Studentersamfundet? Medlemsmøtene er Studentersamfundets høyeste organ mellom generalforsamlingene.

Denne gangen skal vi bli enige om hvordan, eller hvorvidt, vi skal skille mellom de forskjellige foreningene som har tilknytning til oss. Skal teaterforeningen stille på lik linje med konsert-arrangørene? Dukk opp og og fortell oss hva du syns.

Onsdag 10. okt

19.00 Debatt: Våpen på ville veier
20.00 Vin & vinyl: Are Kalvø

Torsdag 11. okt

18.00 Foredrag: Hobbiten
19.00 Stumfilmkonsert

Fredag 12. okt

14.00 Mat og musikk: Smiltrio
19.00 Akademisk vorspiel:
EU: Tillitskrise og union
20.00 Konsert: Platform
feat. Xavier Charles
21.00 Konsert: Voivod +
supp: Unkind + Virus
21.00 Konsert: Valverde

Lørdag 13. okt

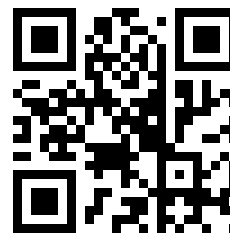
16.00 Medlemsmøte
21.00 Konsert: Ufomammut +
supp: I.C.O + Hombremalo

Mandag 15. okt

18.00 Naturens kulturhistorie

Tirsdag 16. okt

19.00 Debatt: Frihetsbegrepet
19.00 Film: Mean Streets &
Bringing Out the Dead

DET NORSKE STUDENTERSAMFUND

www.studentersamfundet.no

akademika

UiO : Universitetet i Oslo

BLINDERN

LØRDAG 13. OKTOBER

KL. 13-18 / FRI ENTRE

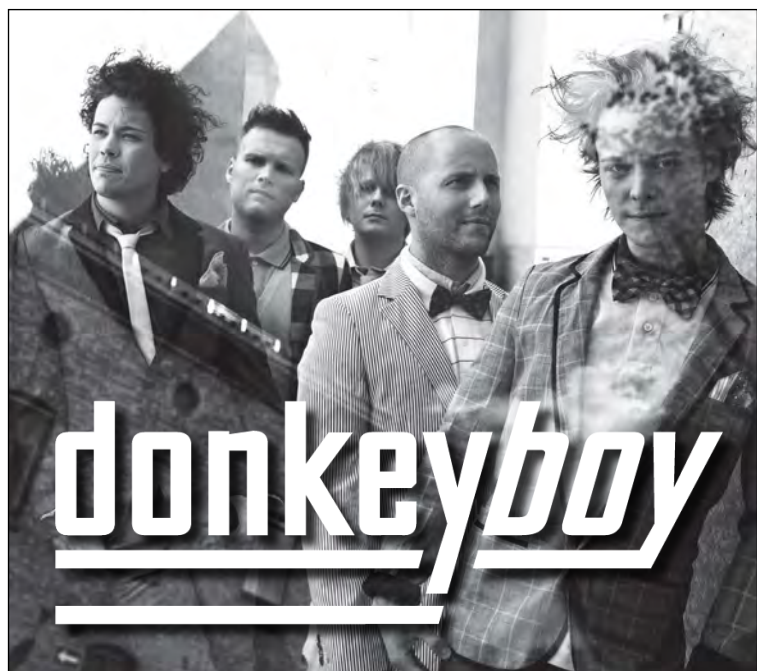

FOTO: MARCEL LEIENHOF

Trond Viggo Torgersen

Thomas Hylland Eriksen

Jonas Gahr Støre

Shabana Rehman

JONAS GAHR STØRE
SHABANA REHMAN MORTEN DÆHLEN
KULTUR & IDENTITET ELLAYALI TEKNOLOGI
THOMAS HYLLAND ERIKSEN HARALD BØHLER BJØRN HANSEN
PANZERPAPPA+THE TROND VIGGO KALLE MOENE OLE TORP
BARNEUNIVERSITET PRANAB BARDHAN ØKONOMI
INTERNASJONALISERING
OLE PETTER OTTERSEN
KRIMINALITET DONKEYBOY
OLA KVERNBERG TRIO ALUMNI
OLE O. MOEN AMERIKA STEINAR RAKNES
MelaMat UNNI WILHELMSEN

www.uio.no/uio-festivalen

UiO :) festivalen

– en festival å bli klok på!

Hypermoderne: Det gigantiske Abel-anlegget består av over 10.000 deldatamaskiner og alle dets vifter produserer overraskende mye støy. Her får statssekretær Ragnhild Setsaas en omvisning av UiOs IT-direktør Lars Oftedal.

Større

Universitetet i Oslos nye regnemaskin heter Abel, kostet 27 millioner, og veier 12 tonn. Den sikrer også UiO en plass på topp 100-lista over verdens kraftigste datamaskiner.

TEKNOLOGI

tekst: Bendik Løve

foto: Klaudia Lech

Under tonnevis med betong og stål, bak flere stengte dører, langt inne i de innerste gemakker på Ole Johan Dahls hus, befinner Universitetet i Oslos (UiO) nye superdatamaskin seg. Abel brer seg ut over to rom på til sammen 160 kvadratmeter, har tusenvis av blinkende lysdioder og vifter så kraftige at deres konstante larm og hårreisende effekt minner mer om en jetmotor enn om det vanlige folk har på skrivebordet.

– Abel er så fysisk stor fordi den består av så mange datamaskiner. Når det er 10 000 kjerner, så går det med mye plass. Kjernene er igjen satt sammen til noder, det vil si deldatamaskiner, som er bundet sammen av et høyhastighetsnettverk kalt Infiniband. Dette nettverket holder en has-

tighet på 56 gigabyte per sekund, forklarer Oftedal, og legger til:

– Jeg er stolt og glad over at UiO har fått en slik kraftig og stor beregningsressurs, slik at forskerne våre kan få utført de beregningene de trenger å gjøre.

Stor åpningfest

Torsdag forrige uke var det offisiell åpningsfest i Ole Johan Dahls hus med pomp, prakt, tapas, festtaler og dignitarer. Og det manglet ikke på lovord fra de høye damer og herrer.

– Denne investeringen er gjort for å bringe universitetet og forskningsmiljøet framover. Det er en betydelig rentegavinst i det å investere i infrastruktur av ypperste merke, sa UiO-rektor Ole Petter Ottersen til de frammøtte.

Også statssekretær Ragnhild Setsaas fra Kunnskapsdepartementet (KD) ser særde-

en teller

les positivt på den tekniske nyvinningen, som for øyeblikket er den 96. største av sitt slag i verden.

– Abel er viktig fordi den har en helt spesiell kvalitet – den er en «supermaskin». Den er blant annet en billett til viktig internasjonalt samarbeid, i tillegg til at den er utrolig viktig nasjonalt. Maskinen er en ressurs for UiO fordi den gir en mulighet til å være i forkant av utviklingen, sier Setsaas.

Stort bruksfelt

De gigantiske dimensjonene til tross, Abel-anlegget er faktisk ikke det største av sitt slag i Norge. Ved NTNU i Trondheim står maskinen Vilje som er nummer 44. på verdensranking.

IT-direktør Oftedal mener likevel at den nye regnemaskinen er uvurderlig for forskningsmiljøet i hovedstaden.

– Det er veldig mange forskningsområder som kan dra nytte av

dette, blant andre den såkalte «life science»-forskningen som befinner seg i skjæringspunktet mellom biologi, medisin og informatikk, og som er et av satsningsområdene til UiO, sier han.

I tillegg forteller Oftedal at fagområder som fysikk, astrofysikk, kjemi, klimaforskning, språkforskning og samfunnsvitenskap vil kunne benytte seg av det nye dataanlegget. Han mener de fleste fakultetene ved UiO vil få god bruk for kjempe-regnemaskinen.

– Abel er viktig for at norske forskere skal få utført arbeidet sitt og konkurrert med utenlandske forskere. Anlegget er også vår inngangsbillett til å få bruke PRACE-anlegget til EU i Tyskland. Den er ti ganger større en Abel. I tillegg skal Abel også brukes av fysikerne til CERN-forskningen i Sveits, sier Oftedal.

Det koster å henge med

– Hoveddelen av pengene som har vært brukt på Abel har kommet fra Kunnskapsdepartementet. I tillegg har UiO betalt en større egenandel. Det er ikke benyttet midler fra private sponsorer på dette, sier Oftedal.

Men selv om Abel-anlegget har kostet 27 millioner kroner, så er det prisen det koster å holde tritt med den teknologiske utviklingen. Og til og med den moderne Abel har en meget begrenset levetid.

– Vi regner med at det meste av maskinen vil ha en levetid på fire år. Etter det vil det lønne seg å kjøpe nytt, sier Oftedal.

I 1986 kjøpte UiO en regnemaskin for en og en halv millioner kroner, som tilsvarer om lag det dobbelte i dag.

– Dagens maskin er tjue millioner ganger raskere enn den fra 1986. Dagens Iphone er vesentlig kraftigere enn hva 1986-maskinen var, sier Oftedal.

bendikl@universitas.no

MIN STUDIETID

tekst: Sunniva Skjeggstad
foto: Klaudia Lech

■ HVEM:	Espen Beranek Holm
■ STUDERTE:	Forberedende studier (examen philosophicum)
■ NÅR:	1980-tallet
■ AKTUELL MED:	Monty Python-musikalen <i>Spamalot</i> på Folketeateret

Akademisk mobbeoffer

– Jeg husker ikke helt når jeg var student, det må ha vært sånn cirka i nittenåtti.

Student er en av mange identiteter Espen Beranek Holm har ikledd seg i løpet av livet, og hitil den uovertruffent minst vellykka. Det er så vidt han husker når han sveivet innom Blindern – for syns skyld.

– Jeg studerte på trass. Jeg ville bevise for mine akademiske bandkamerater at også jeg kunne være intellektuell. Derfor satt jeg meg ned noen timer i løpet av semesteret med en bok av Aristoteles i den ene hånden og en rullings i den andre.

– De mobbet meg for at jeg ikke hadde studert på universitetet, det kunne vi ikke ha noe av, ler han høyt og kaster nonchalant på hodet.

– Bandet holdt kjeft om min ikke-akademiske bakgrunn, og jeg kunne arbeide i fred med musikken.

Mens de andre gutta i bandet studerte kriminologi og antropologi ved siden av, syntes Beranek Holm det fikk være grenser for skikkelighet i en rockers liv.

– Alle skulle jo være så ordentlige på den tiden. Å få det papiret var det viktigste for mange folk. Min far var blant de skuffede da jeg ikke fikk et skikkelig bevis. Men det har jo gått bra, legger han til.

Verken på TV eller på scenen fremstår han som en uintellektuell mann. I *Løvebakken* leker han seg med politikk i det NRK selv kaller en politisk selskapslek blottet for visjoner, konsekvenser og skrupler.

– Jeg kunne sikkert ha studert mer, musikk eller informatikk kanskje. Men det ble bare ikke sånn. Jeg leste meg opp på egenhånd og mer har jeg ikke trengt.

Som student på Universitetet i Oslo slet han med motivasjonen. Ikke ulikt vanlige mønsterstudenter. Med musikk og humortalent har han ikke trengt UiO-professorer til å inspirere, eller pensjonerte eksamensvakter, for å få gode resultater.

– Akkurat da var min eneste motivasjon å bli ferdig. Jeg måtte bare gjøre det jeg hadde lyst til.

Beranek trenger ikke et gradsbevis eller en formell klesstil for å gjøre suksess. Han er nok i seg selv: Sjarmerende og påståelig.

magasin@universitas.no

Et semester med forberedende studier var nok til å bevise det han ønsket for seg selv og andre.

Spis de rikes

I fullt dagslys: Gaute Vindegg vet at det skal mye til før folk reagerer på at noen plukker epler midt på dagen.

epler

Frukthagene skriker etter å bli ribbet for modne epler. Epleslang er like viktig som det er gøy.

EPLESLANG
tekst: Benjamin Strandquist
foto: Helle Gannestad

– Når du skal på slang, er det beste å te deg som en ninja. Du må gå i ett med omgivelsene, effektivt og bestemt. Hvis du plukker epler fra andres hager som om det var den mest naturlige ting i verden, er sannsynligheten desto mindre for at noen reagerer på at du er der.

Gaute Vindegg instruerer kyndig de smånervøse journalistene han har fått med seg for litt hverdagslig nasking. Selv har han lang erfaring fra slang-gamet, og går ikke bare på slang for å få seg sitt eget fix med epler. Til daglig jobber han som kokk, og rensker epletrær i profesjonell sammenheng. Da titulerer han seg som innsanker – han har til og med et visittkort som understreker sistnevnte for å gjøre veien inn i villastrøkenes overdådige frukthager kortere.

Det er fredag formiddag i Ullevål Hageby, og solen står snart på sitt høyeste. En dårlig tid å dra på epleslang, tenker du kanskje? De ufaglærte har for sikkerhets skyld stilt opp i heldekkende svart og full kammo. Gaute mener imidlertid at mørkets ly og overdådig staffasje er oppskrytt.

– Det er litt nervepirrende å gå på slang, men så veldig farlig er det jo ikke. I dette området finnes mye av lesergrunnlaget til *Vi over 60* og *Vi i villa*, og det er sjelden den typen mennesker som kjeppjager folk. Det skal dessuten mye til at noen reagerer på en fyr som står i en hage og plukker epler midt på dagen.

Mens vi speider etter potensielle innhøstingsobjekter forteller Gaute om hvorfor han begynte å gå på epleslang. I barndommen drev han og kompisene med «lusking». Det gikk ut på at de gjemte seg i hagene til folk og prøvde å unngå å bli oppdaget.

– Noen kompiser og jeg perfektionerte teknikken til det punktet at vi gjemte oss oppi et tre mens eieren klippet plen under oss uten at vi ble oppdaget.

Etter hvert utvidet luskingen seg til å involvere epleslang. Først var det mest for moro, men etter hvert har Gaute blitt en seriøs sanker. Han mener det er synd at vi ikke bruker mer av maten som går til spille rundt oss hele tiden. De fleste kjører heller til butikken enn å ta for seg i sin egen hage. Det er også tydelig i Ullevål Hageby: Det bugner av epler og annen frukt hagelangs, men de fleste trærne ser urørte ut.

– Folk kjøper gjerne biodynamisk syltetøy fra Italia og er litt kry over det, men det blir neppe mer biodynamisk enn epler fra din egen hage. Ikke er det kortreist, heller. ►

Før i tida var frukthager forbundet med pleie, sanking, høsting og lagring av hva enn du kunne skvise ut av de naturlige råvarene. Gaute mener vi har blitt fremmedgjorte for sammenhengen mellom alt det spiselige som henger rundt oss, og ferdigproduktene vi kjøper i butikken. Vi tenker ikke at eplesyltetøyet fra Rema er laget av faktiske epler. Derfor lar vi være å benytte oss av råmaterialet selv. Nå står trærne igjen, nedlasset av brillefin frukt.

– Folk tar dårlig vare på trærne sine. Man bør helst høste dem om høsten og ta av halvparten av blomstene på våren. Når jeg ser et vanskjøttet tre får jeg ekstra lyst til å plukke fra det.

Gaute spretter inn og ut av hage etter hage som om han bodde der sjæl. Ikke en eneste gang er det noen som reagerer – selv ikke når tre personer noterer, stiller spørsmål og tar bilder. Noen står og titter ut gjennom kjøkkenvinduene og følger forundret med på mannen som tar seg til rette i plomme-, pære- og epletrærne deres. Han spretter tilbake med lommene fulle, helt uten samvittighetskvaler.

– Lukt på dem! Når de er så ferske så lukter de ikke epler, de lukter nesten ingenting før vi kutter dem opp. Tenk på en fisk som er helt fersk. Den lukter ikke fisk sånn som vi tenker at fisk skal lukte, den lukter bare hav.

På privaten nøyer Gaute seg med noen få epler til spising, bakst, sylting eller til å lage eplemost. I jobbsammenheng, derimot, kan han ribbe hele trær.

– Jeg finner en hage med bra frukt, ringer på og spør om jeg kan plukke trærne deres. Da gir jeg dem gjerne også visittkortet mitt, sånn at jeg ikke bare er en rar, tilfeldig fyr som ringer på. Jeg har plukket flere kasser med epler på den måten.

I tillegg til at det er kostnadsbesparende og miljøvennlig finnes det smaksmessige fordeler ved å velge norske hageepler.

– Importeplene er stort sett rendyrkede, standardiserte typer som Granny Smith og Golden delicious. I virkeligheten finnes det jo mange, mange sorter. Folk vet forskjellen på røde, gule og grønne epler, men de færreste tenker over at det finnes noe mer. I naturen er kvaliteten mer varierende, men smaken er ofte bedre.

Som profesjonell innsanker har han en større visjon enn bare å snike seg til et eple her og en pære der.

– Drømmen min er å få til et slags leverandørsystem i Oslo. Hvis man sanket inn alle uhøstede epler på Nordstrand og Ullevål ville man sannsynligvis ha mettet årsbehovet for epler i hele Oslo. Vi trenger jo ikke begrense oss til epler heller. Det er mye bra pærer, plommer og bær, for eksempel.

Når vi går på slang hagelangs ser vi steder på en helt annen måte. Vi ser ubrukt potensiale, og det er gunstig for oss med lite penger. Gaute har et hett tips:

– Går du på slang kan du skaffe jule- og bursdagspresanger i en fei. Er du fattig student? Stjæl epler og lag eplemos da vel! Holder til hele slekta.

Huskeliste når du skal på slang

- Ryggsekk (da har du begge hender fri til å klatre)
- Nøytrale klær, kamuflasje er tull
- Tenk som en ninja – Gaute anbefaler Arne Treholts Ninjateknikk II
- Visittkort, hvis du er proff

- 1 **Høyt i det blå:** Noen ganger er det greit med en venn hvis det må klatres.
- 2 **Rekognosering:** Åpne vinduer eller dører er en indikasjon på at noen er hjemme.
- 3 **Sjonglør:** Gaute Vindegg liker å blande jobb og fritid, og lager gjerne mat av epler fra slang.
- 4 **Rent naturprodukt:** Det er kanskje litt mer å skrelle bort på et hageeple enn et kjøpeeple, men de trenger som regel ikke skylles.

Bestemors eplekake

- 100g smør
- 150g farin/sukker
- 150g hvetemel
- 2 egg
- 2 ts bakepulver
- 2 ts vaniljesukker
- Så mange epler man har fått tak i.

1. Visp sukker og romtemperert smør hvitt og luftig
2. Visp inn egg, bland deretter i alt det tørre
3. Ha i så mange eplebåter du kan/vil.
4. Legg noe deig på toppen eller pynt etter evne.
5. Ha i en form, stek på 180 grader i 30–45 minutter/til den har satt seg.

Tiden varierer en del fra ovn til ovn

Gautes eplemos

- Så mange epler man har fått tak i.
- Sukker eller honning

- 1 Skrell epler, kutt i små biter.
- 2 Putt i kjele, sett på middels varme med lokk (helst klingfilm). Om det ikke kommer noe væske ut av eplene, kan man tilsette litt vann.
- 3 Når alt begynner å bli kokt/gjennomsiktig tar man det av platen, kjører det med stavmikser/blender/visp, og rører inn sukker eller honning. Brunt demerrasukker gir en fin karamelltone.
- 4 Sukkermengden vil variere etter epletypen og modningsgrad. Beregn ca 10–20 prosent av eplevekten (1 kg = 100–200 g sukker).

PETIT

Den hvite hinna

Det hvite filteret. Det jævla hvite filteret som er så i tiden av hvordan bilder retusjeres akkurat nå. I vinden. The wind. Amaro, rise, hudson på instagram. De fargeløse indie musikkvideoene. Terry Richardson sin sterke sterke belysning. De artsy reklamefilmene. Om å gjøre å ha et konformt fargespekter. Vi bleker det til bare. Det skal være blast.

Alles våte drøm er det sterile bilde der naturen ser kald og dus ut. Vi dreper personligheten på den fargesprakende

«Alle byllene i ansiktet ditt blir stone washed gjennom en kontrastendring i et bilde.»

genser den din til den får den riktig gulaktige lyse tonen. Den franske osten som ligger på trefatet på det hvite bordet blir mer stilrent etter en runde eller to med det hvite filteret. Så det er dette som er greia. Det skal være stilrent. Tapasen du spiser med typen «på en helt vanlig tirsdag» skal se stilren ut. Du bleker den til. Fargene skal dø ut som korallrev i Egypt – like dødt som ditt kloakkrør.

Hvorfor ser alt bedre ut? Alle byllene i ansiktet ditt blir stone washed gjennom en kontrastendring i et bilde. Et hvitt slør legges over ansiktet ditt som arabiske kvinner med gucciklær under sine massive burkaer på de store shoppingssentrene i Dubai. Vi ser ikke byllene eller rynkene dine nå. Så pen du er. Du ser alltid bedre ut gjennom en tykkere linse, som gjør ansiktet ditt mer diffust.

De tynne menneskene i den melodiose pitchfork musikkvideoen er i en egen blass verden, der de sykler i slow motion. Vi vil være de. De som danser som om de ikke bryr seg om noe annet enn å være merkelig sprø. Og ser ut som de er tatt ut av fortiden med. Ekte vintage feel.

Det hvite filteret tar bort det vi ikke vil se. Gjør det stilrent. I samsvar med samfunnet. På akkord med moten. Enighet blant de fleste. I harmoni med normen. En riktig melodi.

Drittpus

anmelderredaktør: **Peder D. Stabell**
pederds@universitas.no 476 23 501

ANMELDELSER

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

RADIO NOVA

Mandag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost
09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: A-lista
11.00: Studentnyhetene
11.03: Radio Nova Highlights
12.00: Lillesalen konsertserie
12.30: Taffellunsj
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Goodshit
23.00: The O & Jo Show
00.00: Overkill

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost
09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Vitenskapskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Studentnyhetene
11.03: Snakker ikke norsk
12.00: Studentradiolista

Onsdag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost
09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur

10.00: Studentnyhetene
10.03: Tekstbehandlings-programmet
11.00: Studentnyhetene
11.03: Rabarbra
11.30: Oppvask
12.00: Tanketog
19.00: Kveggels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
00.00: Når det rykker i støvfoten

Torsdag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost

09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Nova Noir
12.00: Det Fiktive Selskab

Fredag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost
09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Opplysningen 99.3
11.00: Studentnyhetene
11.03: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank

Søndag

00.00: Novanatt
07.00: Opplysningen 99,3 (R)
08.00: Rabarbra
08.30: Grenseløst
09.00: Det Fiktive Selskab
10.00: Søndagskvil
14.00: Stang ut
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk

Harding: Jack er en tøff type, men replikkene hans er av det latterlige slaget.

Grelle gangstere

Jack slipper ut av fengsel etter fem år. Han bestemmer seg for å leve et streit liv, uten vold, og starte sitt eget byggefirma. Men til det trenger han penger. Så, hva tyr en mann til, som hele sitt liv har levd av tyveri og brekk, og som ikke får lån fra banken? Ja, du gjetta det. Når Jacks gamle partner «in crime», Twala, banker på døra med et tilbud, taper Jack kampen mot fristelsen til kjappe penger. Ett siste brekk, så skal han gi seg.

Hørt det før, sier du? Det eneste som gjør filmen spesiell for oss nordboere er at det hele foregår i Sør-Afrika og blir spilt av sør-afrikanere. Manuset er forferdelig og skuespillet vakler. Med machoreplikker selv Arnold ville holdt seg for god for, som: «I do what I say, and I say what I do», får ikke Ngubane en enkel rolle som den barske (i hvert fall forsøksvis), frislupne fengselsfuglen Jack. Sitatene, som virker hentet fra de dårligste actionfilmene på 90-tallet, får oss til å trekke på smilebånd.

FILM FRA SØR

How to steal 2 million

Fra: **Sør-Afrika**

Regi: **Charlie Vundla**

Varighet: **85 min.**

det, selvfølgelig. Filmen prøver ikke å være morsom, men manuset er så lite troverdig at det blir ufrivillig humoristisk. Ngubane som Jack hadde helt sikkert glidd rett inn som en av gutta i *The expendables*, men mangler helt selvрони i denne filmen.

Filmen er likevel ikke helt uinteressant. Åsted, karakterer og replikker er ulikt det vi vanligvis ser på kinoer i Norge, og vi blir nysgjerrige. Men, at en film gjør deg nysgjerrig, betyr ikke nødvendigvis at den er bra.

Are W. Sandvik
arews@universitas.no

Ræl fra sør

Film fra sør gir blockbuster-mette nordboere muligheten til å se film fra andre deler av verden enn Vesten. Klare for å ta inn nye vibber fra ukjente filmfarvann, prøver vi oss på en sør-koreansk variant med franske Isabelle Huppert i tittelrollen.

Filmen tar utgangspunkt i en regntidsklam kystby i Sør-Korea. Vi møter mor og datter som er på rømmen fra gammel gjeld. Datteren begynner i kjedsomhet å skrive på et filmmanus, og ender opp med tre ulike utkast.

Hovedrollen i alle tre historiene bekles av Huppert. Først som filmregissør på besøk hos en koreansk kollega. Deretter en direktørkone på date med sin koreanske elsker, og til slutt en nyskilt dame hvis mann har forlatt henne til fordel for sin unge sekretær. Hun vaser rundt i den dvaske landsbyen, mens noen scenarier gjentar seg og gir ulike utfall ut fra livssituasjonen hun er i.

Dessverre er «Google plot summary» en forutsetning for å få taket på det foregå-

FILM FRA SØR

In Another Country

Regi: **Hong Sang-soo**

Med: **Isabelle Huppert, Kwon Hae-hyo, Yoon Yeo-jeong, m.fl.**

Varighet: **89 minutter**

ende handlingsreferatet. Uten er det beint fram umulig. Dialogen foregår dessuten på engelsk, selv om ingen av skuespillerne mestrer det, hvilket fører til misforståelser. Det er nok ment å være ynkelig og søtt, på et *Lost in translation*-aktig vis, men uten forbildets sjarm.

Resultatet blir en dørgende kjedelig... kunstfilm? Om livets vendinger og utroskap? Fuglene vet. *In Another Country* er et skoleeksempel på at noen har tenkt: «Også Sør-Korea da gitt! Så spennende!» Kan de ikke slutte med det da, og sjekke om filmen er noe annet enn eksotisk før de stjeler én og en halv time fra godtroende idioters liv.

Agnes Klem
agneskl@universitas.no

Demokrati

Det gjør vondt i øyene når reklame skal felle en diktator.

It's about making something beautiful out of something ugly», sier regissør Pablo Larraín i sin lille hilsen til Film fra sør. Det stygges Larraín sikter til, er Chile under general Pinochets jernhånd. *No* markerer slutten på en utilsiktet trilogi om Chile som diktatur, der *Tony Manero* og *Post Mortem* utgjør de to første filmene.

Men det er ikke bare filmens motiv som er stygt. *No* er skutt på billige videokassetter, såkalt U-matic video. Larraín har faktisk måttet gjenoppbygge kameraer fra 80-tallet for å kunne bruke dette skrekkelige formatet. «It's gonna hurt your eyes in the beginning», sier regissøren. Det har han helt rett i, men det anti-estetiske grepet er definitivt bryet verdt. Det er faktisk vanskelig å se for seg at filmen kunne fungert uten.

Premisset er en historisk hendelse: Etter femten år ved roret begynner det internasjonale presset å bli kvelende for Pinochet. Diktaturet går med på å avholde en folkeavstemning. Spørsmålet er enkelt: Pinochet? *Si* eller *no*. Hver kveld i 27 dager får både *si*- og *no*-fløyen 15 minutters TV-tid til å fronte sin sak.

Vi følger René – glimrende gestaltet av Gael García Bernal – en talentfull og ettertraktet reklamemann som blir den kreative lederen for *no*-kampanjen. Skjønt, så kreative framstår ikke snuttene han lager. De er stort sett pastisjer av amerikanske, blankpolerte reklamefilmer, der smilende glansbildemennesker, akkompagnert av enerverende jingler, blender publikum med sine lykkelige liv.

Men Renés kreativitet ligger ikke i utformingen, men i den kontra-intuitive ideen om å presentere den lykkelige fremtiden, i stedet for å dokumentere den elendige nåtiden. Frykt er ikke nødvendigvis det beste virkemiddelet, selv om det er lett tilgjengelig.

No er et flettverk av dramatiserte scener og historiske klipp. Sistnevnte er hentet fra demonstrasjoner, parader og seremonier – samt fra de autentiske TV-kampanjene.

Lykken kommer: I stedet for å dokumentere nåtidens lidelser, frister reklamemannen René med Chiles lykkelige framtid.

FILM FRA SØR

No

Regi: **Pablo Larraín**

Med: **Gael García Bernal, Alfredo Castro, Antonia Zegers**

Varighet: **115 minutter**

At Larraín klarer å sy sammen fiksjon og fakta så sømløst som han gjør, skyldes blant annet bruken av det nevnte U-matic-formatet, som maskerer at noen klipp er over 24 år eldre enn andre.

Estetikken er så helstøpt at når diktatoren dukker opp og snakker direkte til kameraet, må man rette seg opp i kinosetet: Har de funnet en skuespiller som er klin lik Pinochet?

For noen vil *No* være en inspirerende film om pågangsmot og offervilje. For andre vil den nøye

seg med å være et fargerikt innblikk i en forunderlig historisk begivenhet. Det avhenger av hvilken smak man får i munnen når demokrati og politikk reduseres til produkter på linje med shampoo og brus. For hvor vakkert er egentlig det?

Peder D. Stabell
pederds@universitas.no

Thorbjørn K. Borlaug, debattredaktør

UKAS ANBEFALING

Hopp på den synkende båten

Talkshowet som egentlig skulle bli NRKs *Skavlan* på lørdager, slo lik-som ikke helt an. Det betyr ikke at det ikke er morsomt. Fredager spil-les programmet inn på Marienlyst. Du har jo lyst til å se spennende og aktuelle gjester, høre ny musikk og kaaaanskje dukke opp på TV? NRK vil «gjærne ha besøk av større grup-

per, og skreddersyr opplegg for ven-negjenger, arbeidsplasser eller orga-nisasjoner.» I motsetning til *Nytt på nytt*, koster det faktisk ingenting å være publikum. Et godt alternativ til å drikke bort fredagskvelden. «*Lindmo* har aldri gått dårligere», kunne VG melde 26. september. Desto større grunn til å være med.

Lindmo

Hvem: **Anne Lindmo**

Hvor: **NRK, Marienlyst**

Når: **fredag 12. oktober**

Bendik Løve, journalist

UKAS ADVARSEL

Atter en idiotisk fortelling

Etter ti, deilige Tolkien-frie år er Peter Jackson nå dessverre tilbake med mer idiotisk eventyr fra Midgard. Denne gangen handler det om de såkalte hobbitene, så det er bare å begynne å grue seg til masse teit svermeri om små, dumme menn i rare, små hus i aaaalt for mange kanaler framover.

Foredrag: **Hobbiten**

Hvem: **Arthedain**

Hvor: **Chateau neuf**

Når: **torsdag 11. oktober**

på tilbud

FOTO: FILM FRA SØR

Nøktern kvardagspoesi

Det er nesten flaut kor mykje underteikna kjen-ner seg att i hovudper-sonen i Cecilie Aurstad sin debutroman. Ei ung journalistspire flyttar frå bygda og inn til Oslo for å studere. Ho får gode karakterar, men gjer heller lite for å få det til. Ho føler seg ubekvem i kollekti-vet ho bur i, og har ein homofil bestevenn. Gjennom dagboka hennar blir ein etterkvart godt kjend med korleis jenta tenker, og korleis ho taklar livet i byen. Etter diverse byturar møter ho etterkvart ein ustabil type, og innleier eit forhold til han. Eller kanskje meir eit laurdags natt-og søndags morgon-forhold.

«Ung jente møter ustabil gut» er eit kjend tema både i kvardagen og i litteraturen, men i denne boka kjennest det likevel annleis. Taxiturane ho og han tar frå Youngstorget klokka 03.30 til Deli de Luca og heim til kollektivet jenta bur i blir beskrive svært godt og til tider humoristisk av Aurstad. Ein får ikkje medynk med den forelska,

ROMAN

Bare ukedager

Av: **Cecilie Aurstad**

Forlag: **Flamme forlag**

litt bortkomne jenta, men ein kjenner seg hel-ler att i korleis det kan vera å vera ung i 2012.

Bare ukedager er skrive i dagboksform, der ein lett får konnotasjonar til Twitter eller andre sosiale medier. Tekstane er korte, munnlege og rett på sak. «Skal dessuten aldri, i noen som helst slags sammenheng, si 'Gutta fra Calcutta'», skriv hovudpersonen i dagboka si, ein torsdag. Samtidig som ein ler og tenker at «det skal kommen eg heller aldri gjer», følest det nøkternt, konsist, og «spot on». Og slik er heile boka. Litt banal, kanskje, men i ettertid er det det som gjer at ein ikkje gløymer boka etter at siste side er lest.

Guro Havro Bjørnstad
g.h.bjornstad@universitas.no

KULTURKALENDER

Onsdag 10. oktober

Debatt: Oppdatert kunnskap og forebyggende tiltak som seksualopplysning i skolen og gratis prevensjon til tross: Aborttallene holder seg jevnt høyt, og hver femte graviditet ender i abort. En høyst aktuell og viktig debatt i 2012. Kan vi diskutere dette uten å ende i skyttergravene?
Litteraturhuset, kl 18.00.

Onsdagsdebatten: Norge eksporterer krigsmateriell som kan havne i konfliktfylte områder i verden og i hendene til autoritære regimer. Norskprodusert krigsutstyr har blandt annet dukket opp i Libya, Israel og i Emiratene. Det finnes et regelverk for våpeneksport som skal forhindre dette. Norske myndigheter hevder regelverket er blandt de aller strengeste i verden, mens kritikerne mener regelverket er uklart og unntakene mange. Siden de rødgrønne kom til makta har norsk våpeneksport økt og Norge er i dag den sjette største våpeneksportøren i verden. Er regelverket godt nok? Må kravene til sluttbrukerklæring bli strengere? Kan Norge være både fredsnasjon og våpeneksportør?
Betong, kl 19.00.

Are Kalvø: Prater og spiller plater.
FOTO: CC/EIRIK NEWTH

Samtale: Are Kalvø pratar tull og speler rar popmusikk. Han hyllar den einaste verkkelige popmusikken: Den som held seg veldig veldig dårlig. Are Kalvø presenterer seg selv som Norges 57. morsomste mann, har 60 000 følgere på Twitter, har skrevet mange bøker, og passer pliktoppfylgende sin ukentlige satiriske spalte i Aftenposten. Du veit hvem han er. Det er han som du har sett tekstene til på Internett, fordi han dobbeltpubliserer dem på eget nettsted i tillegg til i avisa. Han som setter den kjipte saken på spissen og får alle til å forstå hvorfor vi er teite som reagerer på den på den måten vi gjør – mens han samtidig får deg til å le. Det er han du skrev særøppgave om på ungdomsskolen. Under Vin & Vinyl vil Are Kalvø fortelle om sitt forhold til musikk, opera, vinyl og humor.
Chateau neuf, Biblioteket, kl 20.00.

Torsdag 11. oktober

Konsert: På torsdag får U1 besøk av Disaster in the universe. Om du ikke har hørt om denne gjengen fra før, kan de best beskrives som et alternativt rock/elektronika/psykedelia band med tropiske instrumenter og rytmer. Sangene fremføres på engelsk, fransk, portugisisk, spansk og ronga, og på

scenen er bandet beskrevet som en humørfylt gledeseksplasjon med svært dansbare rytmer og beats. Dessuten spiller de på en 2 meter høy palme med innebygget synth. Dette må oppleves, med andre ord.
U1, kl 19: 00, 18 år, 40,-/60,- (medlem/ikke medlem)

Impro: Kvikksølvгутtene & Veslemøy har gjennom flere år markert seg som de mest rappkjeftede, frekke og grenseoverskridende improvisatørene i byen. Medlemmene har markert seg på som nyskapende på mange arenaer, både internasjonale standup-scener og tv. På Det andre teatret har de innført litt mer galskap i impro, og utfordrer hele tiden hva man kan gjøre på en scene.
Det andre teatret, kl 20.00. (120,-)

Fredag 12. oktober

Konsert: Vinni (Øyvind Sauvik) har i flere år vært frontfigur for en av Norges største rapgrupper Paperboys. Bandet har gjennom kjempereis som «Barcelona» og «Lonesome traveller» nytt stor suksess, og har i sin tid hatt hele 18 singler innom VG-lista. Etter Paperboys-tiden har Vinni frontet prosjektet Vinni & the Vagabonds som kanskje er best kjent for singelen «Let the monkey out» med svenske Timbuktu som gjesteartist. Nå har han også briljert som universitetsforeleser.
Sentrum Scene, kl 20.00. (250,-)

Lordag 13. oktober

Wrestling: På wrestlingshowet «Alt eller ingenting» står mye på spill. Telemarkingen Grom Gravalid vant NM-tittelen fra Aron Frost på Heteslag i august, men han var ikke forberedt på at svensken Killer Karlsson skulle stjele selve mesterbeltet og ta det med over svenskegrensen. Mye står på spill. For å få mesterbeltet tilbake til Norge, lokkes Killer Karlsson til Norge med et helt unikt tilbud og ekstra mye på spill. Vinner han over Grom Gravalid, overtar han NWFs rett til EM-kamp, men taper han må han levere tilbake mesterbeltet. Det er klart for landskamp mellom Norge og Sverige!
Grorud samfunnshus, kl 19.00. (200,-)

Festival: Er Europa geografi eller er Europa en idé? Og hva er europeisk identitet? Er identiteten knyttet til handel og økonomi – eller til menneskeret-tigheter, demokrati, rettsstat og kultur? Hvor går Europas grenser? Tidligere utenriksminister Jonas Gahr Støre er blant de første som skal i ilden på UiO-festivalen 2012.
Georg Sverdrupshus, kl 14.00.

Mandag 15. oktober

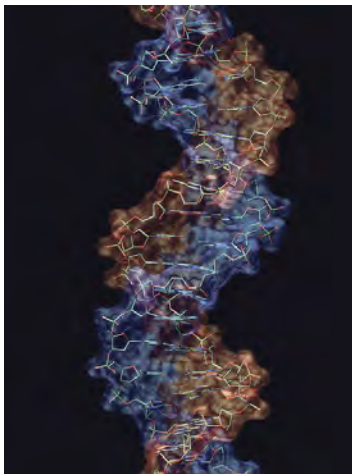
Uppop: Hvis alt liv er styrt av gener, kan jeg'et og den frie vilje da eksistere? Eller er kulturen bare en slags kakepynt for å gjøre den lille menneskenaturen mer appetittlig? Gjennom medier og forsknings-miljøer kan en lett få oppfatningen om at gener og biologi frontoliderer med de humanistiske verdi-ene samfunnet vårt er bygd opp på. Biologi angår både rasisme og

Dette er naturligvis (ti-)årets høydepunkt for saringene i Tolkienforeningen Arthedain, som torsdag arrangerer foredrag om tullballet. Forvent lange kapper som hører hjemme i middelalderen, komiske løsrør, masse usjarmerende plapring på kauder-velsk og tung overvekt av unge menn med særdeles smale interessefelt.

politikk, humanisme og rettighets-politikk – og argumenter basert på biologisk kunnskap har blitt brukt for å rettferdiggjøre både rasisme og undertrykking. Humanister og realister ønskes herved hjertelig velkommen til et opplysende foredrag om kultur, identitet og evolusjon – der forholdet mellom frihet og determinisme i biologien vil stå i sentrum for diskusjonen.
Chateau Neuf, Lillesalen, kl 19.00.

Tirsdag 16. oktober

Foredrag: For snart sytti år siden ble de to byene Hiroshima og Nagasaki utslettet av atombom-ben. Hvordan har japansk anima-sjon, manga og filmer formet unge japaneres bilde av krigen? Anne Thelle har doktorgrad i japansk litteratur og har skrevet flere bøker og artikler om japansk kultur, historie og samfunn.
Litteraturhuset, kl 19.00.

Gener: Hvor mye betyr de egentlig?
FOTO: CC/YNSE

uker 40 og 41	
A-lista	
Trimbal	Confidence Boost (NY)
Strange Talk	Cast Away (NY)
Harlan	A.D. (NY)
Other Lives	Take Us Alive (NY)
Dinosaur Jr.	Almost Fare (NY)
Lord Huron	Time to Run(NY)
The Orwells	In My Bed (NY)

B-lista	
Tommy Tokyo	Ida (NY)
Sky Bicycle	Born Gold (NY)
Bro Safari & ETC!ETC!	Suspects (NY)
The Presets	Ghost
The Kings Dead	Hennessy At Cookouts
Dan Croll	From Nowhere
Upper Most	Dance
The Qualitons	Rolling the Bone
100s	My Activator
Enisiferum	Unsung Heroes
Supermale	Fashion Moves

The missing link

Forskere fra UiO og NTNU har fått stor interesse for idretten lacrosse, som Universitas skrev om i forrige uke.

– Lenge har biologer undret seg over overgangen fra mennesketypene «Homo Erectus» og «Cro Magnon». Lacrosse-spillerne i HiOA-Kings har de egenskapene som teoriene våre beskriver: Svakt utviklede frontal-lapper, svært begrenset vokabular og en primat-aktig gange, sier en forsker ved UiO.

– Disse individene ser ut til å tiltrekkes av den kvinnelige motparten som ofte finnes i cheerleading-miljøet, sier han.

Forskergruppen kommer snart til å publisere artikkelen «Bridging the gap: How Norwegian lacrosse-players explain the missing evolutionary link».

Juss-snusk

Oslo byråd har foreslått å kutte støtten til Juss-buss, en studentorganisasjon som gir gratis retts hjelp til narkomane og andre som sliter. Etter det Ad notams seksjon for smutthull og gråsoner kjenner til kommer Juss-buss til å omorganisere.

– Juss-buss gjorde skam på det vi juss-studenter står for. Derfor har vi nå kuppet vervene og byttet navn til Juss-snusk. Vi vil starte et lavterskeltilbud for redere og finansakrobater som ønsker å lære mer om smutthull og skatteunndragelser, sier

Juss-snusk-leder Ferdinand Løvenskiold Astrup-Ferner.

– Dette er viktig, for vi når ut til grupper som andre rettshjelpsorganisasjoner ikke klarer, sier Astrup-Ferner.

Dansketrøbbel

I forrige ukes avis skrev Universitas om at norske studenter koster Danmark dyrt. Ad notams organ for danske drenger kan nå avsløre hva de økte kostnadene går til. Det viser seg nemlig at pengene skal gå til danske studenter, ikke norske. En hemmelig oversettelsesring er under opprulling.

– Hovedutfordringen i høyere utdanning i Danmark er språk. Vi forstår hverandre ikke, sier Flemming Kamelose til Ad notam.

– For at den akademiske debatten skal overleve, er vi avhengige av synkronoversetting fra dansk til engelsk og tilbake igjen. Det er skikkelig dyre greier.

Kjære Mats

Ad notam registrerer at Mats Kirkebirkeland (sic) i forrige utgave av Universitas forsvarte sitt navn ved å referere til en liste fra NRK-programmet Typisk norsk over det han kaller «nydelig og stolte» stedsnavn. Ad notams egen liste inneholder flere navn Kyrkjebirkeland valgte å fjerne:

- Pappabetalertjønning
- KomikkjeinnpåNHHSåmåttegåpåBldalen
- Pannebåndogblazerveita

Finansakrobater: Skal få hjelp av Juss-Snusk.

Lacrosse: Den nye stjernespilleren til HiOA-Kings.

Blånekker: Bjørn R. Stensby nekter å ha mottatt søknad fra Rune Rudbergs institutt for alternativ dans, men Universitas vet bedre.

Trangsynt godkjenning

NOKUT advarer mot såkalte «bløffeuniversiteter». Men også seriøse utdanningsinstitusjoner lider under NOKUTs godkjenningssjergrep. Vi spør avdelingsleder i NOKUT, Bjørn R. Stensby, om hvorfor så mange alternative studier får avslag på blankt papir.

– Den vanligste grunnen til at man får avslag er at man ikke har gode nok reglementer. De sikrer ikke studentenes interesser på en god nok måte.

– Kolbotn senter for avanserte pensumfrie studier sikrer studentenes interesser, likevel fikk de avslag med begrunnelse i at de ikke har noe pensum. Faller ikke dette på sin egen urimelighet?

– Ehhh... Du den skolen har jeg aldri hørt om. Jeg kan ikke kommentere dette, for jeg kjenner ikke til saken. Jeg kan prøve å søke den opp nå.

– Det trenger du ikke. Hva mener dere egentlig med at det ikke finnes tilstrekkelig vitenskapelig faglitte-

ratur hos Rune Rudbergs institutt for eksperimentell dans?

– Du spør om ting som ikke har med fagskoler å gjøre. Disse har aldri søkt om fagskolegodkjenning.

– Ikke? Rune har sagt til meg at instituttet har søkt flere ganger.

– De har det, ja? Det har i hvert fall ikke jeg hørt noe om. Jeg kan prøve å søke opp skolen nå.

– Spar meg. Hva med Auberdeen University, er det ikke vel trangsynt å nekte dem akkreditering bare fordi de ikke har noen vitenskapelig tilsatte?

– Jeg kan ikke si noe om dette. Hvis du skal spørre meg, så må det ha med fagskoler å gjøre.

– Greit. Hvorfor nektet dere den seriøse utdanningsinstitusjonen Christ for the nations biology institute fagskolegodkjenning bare fordi de har et alternativt syn på evolusjonsteorien?

– Dette instituttet har aldri søkt om fagskoleutdanning hos oss.

– NOKUT fremmer en trangsynt og vitenskapsfascistisk utdanningspolitikk som latterliggjør såkalte «vitenskapelige» alternative utdanningsformer. Vil du vurdere din stilling?

– Du, har du nettopp starta på skolen eller? Jeg kan ikke svare på ting som ikke har med fagskoleutdanning å gjøre, sier jeg. Du må snakke med noen andre om dette.

geirmoln@universitas.no

FOTOMANIPULASJON (FOTO: INFOGIMATION)

HINT: Trender fra USA brer stadig mer om seg i student-Norge. Løsning sendes til hans.skjong@gmail.com.

FORRIGE UKES LØSNING: «Billig Krypinn». Mari Fenn Kristiansen hadde funnet ut dette.

1. Hvor mange lommetyverier ble anmeldt i Oslo i 2011 (rundet til nærmeste tusen)?
2. I hvilken roman fra 1838 møter vi lommetyven «The Artful Dodger»?
3. Hvilket år falt dommen i Lommemannen-saken?
4. Hva heter albumet serietegneren Jason debuterte med i 1995?
5. Hvem sang «Jeg har lomma full av tusenlapper, og alle damene de digger, digger, digger at jeg står i kursiv» i 1997?
6. «Lommedisko» var fellesnavnet, men produktet ble oftest omtalt under merkenavnet til Sony's modell. Hva het denne?
7. I hvilken kommune ligger Lommedalen?
8. Hvilken bokhandlerkjede har butikker som spesialiserer seg på pocketbøker blant annet i Klingenberggata og Torggata?
9. Hvilket århundre ble lommeuret oppfunnet?
10. Hva heter nettsiden som kaller seg «Din lege på nett»?

Gammel kjenning: Når dukket denne lille rakkeren først opp?

1. 15 000
2. Oliver Twist
3. 2010
4. «
5. Trang fødsel
6. «Walkman»
7. Bærum
8. Ark
9. 1500-tallet
10. Lommelegen

FOTO: ALEXANDER T. CARROLL